

100 marek
za numer
Miesięcznie 2500
marek
Zagranicą miesięcznie 4000 Mk
Konto czekowe PKO Nr 140.256

NAPRZÓD

Organ Polskiej Partii Socjalistycznej

Wychodzi codziennie o godz. 6 rano z wyjątkiem dni poświęconych

Redakcja i Administracja:
Kraków, Dunajewskiego 5.Telefon Redakcji Nr. 396.
Telefon Administracji Nr. 310.
Adres telegr.: Naprzód Kraków.Dział inseratowy:
Powszechne biuro reklamy
„PRASA”Kraków, Karmelicka 16, tel. 20-86.
Konto czekowe 149.975.

Kłopoty prezydenckie chjeny

Closem, który ugodził chjenę w samo serce, było oświadczenie Naczelnika Państwa, że nie kandyduje na prezydenta Rzeczypospolitej.

Cóż teraz pozostaje chjenie? Straciła swój jedyny motor życia.

Przez cztery lata żyła chjena wyłącznie napaszciami na Naczelnika państwa. Nic więcej nie miała do powiedzenia. I teraz już przygotowywała cebrażyki pomyj do kampanii przeciw Józefowi Piłsudskiemu z okazji kandydatury prezydenckiej. A tu nagle wszystko się urwało. On nie kandyduje! A to niegodziwiec! Jak on śmie w ten sposób pozabawiać „blok narodowy” programu?

Czemże teraz chjena będzie karmiła bezmyślnie umysły kołtunów i dewotek? Jak to było wygodnie, jak łatwo się żyło ze spotwarzaniem Naczelnika państwa! Wszystkiemu, co złe, winien Piłsudski. — tak się agitowało. Oto „Robotnik” zamieszcza następujący charakterystyczny obrazek:

Przechodząc koło dworca kolejowego, słyszałem mimowoli następującą rozmowę. Jeden obywatel w długim futrze i z piękną baranią czapką na głowie, wyglądający na zamożnego właściciela sklepu z obuwiem, mówił do obywatelki, ubranej z waszecka: „Cóż począć, moja pani, drożyzna coraz większa, coraz większa, ale na to rady niema, póki tak jest, jak jest: wszystkiemu winien ten Piłsudski, on tyle potrzebuje na utrzymanie...”

Zdumiałem, gdy usłyszałem te nikczemne wyrazy. Nie jest przecież żadną tajemnicą, ile Naczelnik Państwa pobiera z tak zwanej listy cywilnej. Mówiono o tem w Sejmie, pisano tylokrrotnie po dziennikach. Zdawałoby się, że wszyscy w tem społeczeństwie z czy-

tania, bądź ze słyszenia wiedzą, w jak ciężkich warunkach żyje Naczelnik Państwa. On sam na sobie, na swoich wydatkach reprezentacyjnych odczuwa skutki szalonej, okrutnej, bezlitosnej, zbrodniczej poprostu drożyzny.

Cóż teraz powiedzą księża z ambon i w konfesyjnych swoich wiernym? Cóż teraz opowiadać mają korfanciarze kumoszkom? Cóż teraz stanowić będzie mądrość senatorską i poselską pp. profesorów Godlewskich i Konopczyńskich? Skończyła się ich cała mądrość.

Piłsudski ustępuje. — a drożyzna nie ustępuje! Co tu zrobić? Strońscy, Nowaczyńscy, Perzyńscy nie będą mieli o czem pisać. Urwał się im temat. Czem teraz zawracać głowę czytelnikom?

A do tego jeszcze drugi kłopot: Niema kogo wybrać na prezydenta! Podlerowski koncertuje, — z Dmowskim coś się stało, że go chjena usunęła nagle z widowni i żywcem pogrzebała, — inne zaś „wielkości” chjeny są takie, że lepiej o nich nie mówić...

Toteż wzdycha obecnie chjena z głębi duszy:

— Oj, ten Piłsudski! Żeby się jeszcze namyślił i przyjął prezydenturę! Jakby to było ładnie! Polska miałaby porządnego prezydenta, a my mielibyśmy na kim psy wieszać przez 7 lat! Wilk byłby syty i koza cała. Jaka szkoda, żeśmy go tak gruntownie zrazili.

Tak sobie wzdycha teraz chjena w ciężkiej opresji, w którą wpadła, kopiąc dołki pod Naczelnikiem państwa.

TAJNA KONFERENCJA WITOSA

Warszawa (AW). Dzień wczorajszymi upłynął na naradach poszczególnych klubów sejmowych, które dotąd nie zakończyły się żadną określoną decyzją. W sprawie porozumienia się co do wyborów prezydenta, jak donosi „Kurier Polski”, poseł Witos odbył poufną konferencję z prezesem Wyzwolenia Thuguttem. Parogodzinna rozmowa, prowadzona bez świadków, dotyczyła według pogłosek, szeregu aktualnych spraw politycznych, nie wyłączając personalnych. Obie strony zachowują do tego stopnia milczenie o przebiegu i wyniku rozmowy, że nie poinformowały o tem swych klubów, które bezpośrednio obradowały po ukończeniu tej rozmowy.

CEREMONIAŁ ZAPRZYĘŻENIA PREZIDENTA

Warszawa (AW). Ceremoniał, związany z zaprzężeniem prezydenta oraz przekazaniem władzy i ustąpieniem Naczelnika państwa opracowany jest według artykułu 24 i 25 regulaminu Zgromadzenia narodowego. Na zasadzie tych artykułów po złożeniu przysięgi w Zgromadzeniu narodowym, prezydent przejmie władzę od ustępującego Naczelnika państwa, wobec przewodniczącego Zgromadzenia narodowego, t. j. marszałka Sejmu i marszałka Senatu, oraz prezesa Rady ministrów. Ten ostatni odczyta protokół Zgromadzenia narodowego, stwierdzający wybór i odebranie przysięgi od wybranego prezydenta. Akt ten będzie zaprotokołowany i ogłoszony w Dzienniku ustaw.

AKCJA MARSZAŁKA RATAJA

Warszawa (AW). „Przegląd Wieczorny” donosi, że marszałek Sejmu Rataj, jako przewodniczący Zgromadzenia narodowego, zaprosił kolejno przywódców stronnictw, pragnąc wysłuchać ich opinii.

Regulamin Senatu

Warszawa (AW.) Komisja regulaminowa senacka rozpatrywała wczoraj w dalszym ciągu projekt regulaminu. Dłuższą dyskusję wywołał artykuł o władzy dyscyplinarnej nad urzędnikami Senatu. Zastanawiano się również nad wnioskami komisji senackich i plenarnymi posiedzeniami Senatu, oraz sposobem traktowania ustaw przekazanych Senatowi przez Sejm. Senatorowie tow. Posner oraz Woźnicki domagali się, aby wnioski komisji senackich oraz plenarne posiedzenia Senatu nie miały charakteru inicjatywy prawodawczej. Posiedzenie odłożono do wtorku.

Zajścia w Konstantynopolu

Londyn, (AW) Biuro Reutea donosi z Konstantynopola: W ostatnich dniach wydarzyły się tu dwa znamienne wypadki. Mianowicie policja turecka usiłowała przeszkodzić sile w odplynięciu Greków i Armeńczyków, którzy zamierzali opuścić miasto. Dopiero dzięki interwencji wojska angielskiego, które obsadziło budynek urzędu cłowego, mogli uchodzić bezpiecznie pod ochroną karabinów maszynowych wsiąść na okręt. Nazajutrz starała się znowu policja turecka nie dopuścić do wylądowania uchodźców z wyspy Samos, którzy przybyli na układzie francuskim okrętu wojennego. Oboma tymi wypadkami zajęli się wysocy komisarze.

Mussolini za nawiązaniem stosunków z sowietami

Rzym (PAT) Krasin udzielił dziennikarzom informacji w sprawie swej narady z Mussolinim. Podniósł on, że kwestya stosunków włosko-rosyjskich nie została jeszcze dokładnie zbadana. Mussolini dał się przekonać o potrzebie nawiązania stosunków dyplomatycznych między obu państwami na podstawie zupełnego desinteressementu w kwestiach wewnętrznych.

Narady nad kandydaturami na prezydenta Rzeczypospolitej

PSL przeciw kandydaturze Trąpczyńskiego—PSL nie wysuwa kandydatury—Różne nazwiska—Oficjalne kandydatury będą ogłoszone w sobotę

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 7 grudnia.

Sytuacja w sprawie wyboru prezydenta Rzeczypospolitej dotąd nie jest wyjaśniona. Jedynie za pewne można uważać, że kandydat prawicy, t. j. p. Trąpczyński nie uzyska poparcia lewicy. Co do stanowiska stronnictw lewicowych należy zaznaczyć, że dotąd z tej strony nie została wyznaczona kandydatura, około której zebrałyby się wszystkie stronnictwa lewicowe.

Dzisiaj odbyło się posiedzenie klubu PSL Piast, na którym zdecydowano, że PSL oświadcza się stanowczo przeciw Trąpczyńskiemu, a sama kandydaturę nie wysunie.

Poza tem posiedzeniem odbyła się konferencja lewicy, w której wzięli udział: ze strony PPS Moraczewski i Barlicki, ze strony PSL Piast Pluta, Biali i Erdman, ze strony Wyzwolenia Thugut i Pomiatowski, ze strony NPR Chądzyński. Pełnomocników Piasta nie posiadali. Konferencję odroczono na jutro o godz. 4 po południu. Jutro w godzinach rannych odbędą się posiedzenia prezydów poszczególnych klubów.

Według informacji, zasięgniętych przez Waszego korespondenta, kandydatury na prezydenta będą zdecydowane w sobotę rano.

Co do wymienianych nazwisk zaznaczyć należy, że kandydatura premiera Nowaka w Piąście nie jest brana dość poważnie. Co do innych nazwisk wymienianych generała Sikorskiego, Narutowicza i Wojciechowskiego, Nazwiska te podajemy tylko z obowiązku dziennikarskiego.

ZWIĄZEK POSŁÓW PPS

Warszawa (AW). Wczoraj przez cały dzień obradował klub PPS. Tematem obrad była sytuacja polityczna, a w szczególności rozważanie kandydatury na prezydenta. „Kurier Polski” donosi, że ta debata była bardzo ożywiona a chwilami nawet burzliwa. Spierano się zwłaszcza w sprawie stosunku do Piasta. Jedni postawili opowiedzieli się przeciw taktyce politycznej tej partii, inni przestrzegali przed rezultatem polityki mogącej przechylić PSL na stronę ugrupowań prawicowych. Rozważano również ukształtowanie się PPS do ewentualnej kandydatury, wysuniętej przez Piast. Dyskusji nie ukończono, uchwała nie zapadła.

Trudne zadanie

Porozumienie piastowsko-chjenskie przy wyborze marszałków Sejmu i Senatu jest niewystarczające — narzeka p. Stroński w „Rzeczypospolitej”. Jeżeli porozumienie to nie obejmie także wyboru prezydenta i utworzenia większości dla wyłonienia rządu, to — pisze p. Stroński — nie będzie całości zadania, będzie tylko jedna trzecia zadania. Bo wybór prezydenta, który powołuje rząd, przesądza o przyszłej większości, jako że bez takiej większości prezydent nie będzie w stanie rządu utworzyć, a przynajmniej takiego rządu, którym można by się wobec zagranicy pokazać.

„Całość zadania” p. Strońskiego to całość przekonywania piastowców, że jak powiedzieli a, muszą powiedzieć i b; że jak porozumieli się z chjeną co do wyboru marszałków, tak mogą i powinni porozumieć się co do wyboru prezydenta i utworzenia większości. O argumenty „Rzeczypospolita” nie jest w kłopotcie: praca dyplomatyczna, szkody dla państwa, poważny polityk (tensam, co przedtem był — co najmniej — dojidziarzem) itd. Rozumiemy tę potrzebę chjeny i współczujemy z nią, że mimo wypisania morza atramentu dotąd skutku tych zabiegów nie widać! Jakaż to metoda! Rano p. Witos zawiera sojusz co do wyboru marszałków, w południe głosi w myśl tego porozumienia, a wieczorem uchwała w swym klubie, że jego kandydatem na prezydenta jest Piłsudski! I jeszcze więcej: na drugi dzień Witos idzie do Belwederu i konferuje przez całą godzinę z Piłsudskim, konferuje tak konspiracyjnie, że nawet „Rzeczypospolita” ze wszystkimi swymi oddziałami nie wie, co tam — mówiono!

Stąd też zaniepokojenie i uczucie niepewności ale nie wśród wszystkich, tylko w obozie chjeny, która na trzy dni przed wyborem prezydenta jeszcze nie wie, co Witos knuje. Ona, chjena, jest zaniepokojona, że jej kandydatura, której Trampczyński na imię, nie wzbudziła takiego entuzjazmu, jaki taka persona obudzić była powinna; ona chce wmówić w ogół, że Witos czyni źle, trzymając go w niepewności; ona jest przekonana i w innych chce wzbudzić to przekonanie, że piastowcy robią źle, stając w pół drogi.

Chjena to wszystko widzi i zaczyna — grozić. „Porozumienie jest dotychczas tylko częściowe... Może ono być tylko całkowite albo też wogóle go nie będzie”. Delikatny „wink” pod adresem piastowców: jeżeli się całkiem nie porozumiecie, t. j. jeżeli nie zgodzicie się na nasze plany co do wyboru prezydenta i co do utworzenia większości, w takim razie — co się stanie? Rzucimy na was anateme, staniecie się nienarodowymi, przysądźmy was lewicy! Mniejsza o to, że „Gazeta Warszawska” kategorycznie oświadczyła, że stronnictwa chłopskie nie wolno do lewicy zaliczać; p. Stroński wylanie się z pod powagi p. Wasilewskiego i na własną rękę wyda wyrok potępienia. I co mu kto zrobi? Jemu, nietykalnemu posłowi i władcy „Rzeczypospolitej”?

Mówiliśmy o argumentach. O nie „Rzeczypospolita” nie jest w kłopotcie. Jak 2+2=4 udawadnia, że ta większość, która wybrała marszałka, powinna wybrać i prezydenta państwa, a ta większość powinna pozostać jako oparcie przyszłego rządu. Bo co to będzie za marszałek, który będzie się musiał opierać na coraz innej większości, a jeszcze gorzej z prezydentem, który ciągle będzie w niepewności, z jakiej większości ma powołać rząd. Mogłaby powstać „dwutorowość” w naszej polityce, ta tak przez chjenę znienawidzona dwutorowość, która rzekomo dotąd istniała i dawała prasie prawicowej okazję i materiał do rozpisywania się długo i szeroko.

Dlaczego to wszystko piszemy? Z pewnością nie dlatego, że przywiązujemy większą wagę do bidań p. Strońskiego. Nie nasza rzecz łamać sobie głowę nad jego troskami i bólami; chcemy tylko na jedno wskazać: chjena ciągle głosiła, że ona tryumfuje, że większość polska przy wyborach za nią się oświadczyła, chociaż to nieprawda (na 6 i pół miliona głosów polskich, chjena otrzymała 2 i pół). Jeżeli się taki tryumf odnosiło, dlaczego utworzenie większości, wybór prezydenta itd. ma być tak trudnym zadaniem? Dlaczego trzeba łapać Witosa za poły i „uczonymi” argumentami przekonywać go, że jego zbawienie leży w sojuszu z chjeną?

Trudne zadanie — co prawda, ale trzeba umieć je samemu rozwiązać, jeżeli się ma taki apetyt i tupet.

Po zgonie wojewody Rymera

W ciepłych słowach wspomina katowicka „Gazeta Robotnicza” przedwcześnie zmarłego wojewodę śląskiego Józefa Rymera.

Podnosi jego wybitne zasługi w ruchu wyzwoleniczym G. Śląska.

„Jako pierwszy wojewoda śląski — pisze następnie — walczył śp. J. Rymer z olbrzymimi trudnościami, spowodowanymi przejęciem Górnego Śląska, brakiem urzędników i zbrodniczą anarchią, wywołaną przez Korfante i jego podłych służalców”.

Walka toczona przeciwko niemu przez ten obóz „podkopała zdrowie tego w najwyższym stopniu uczciwego człowieka. W imię wygórowanych ambicji Korfantego szczerzo przeciw Rymerowi na każdym kroku. I śp. Rymer — to ofiara Korfante w najwłaściwszym tego słowa znaczeniu”.

Korfanty bowiem „heca swą podkopał gruntownie i skutecznie nadwyróżone ogromną pracą i odpowiedzialnością zdrowie jego”.

I nie jest to, zapewne, frazes jakim się często nad grobem przyjaciele, który miał przykrości od przeciwników szafuje...

ba, zdradził, że nie pozostaje mu więcej nad maximum pół roku na uporządkowanie swych ziemskich interesów. Jakież było jego zdziwienie, gdy po dwóch latach spotkał swego pacjenta na ulicy zdrowego, z wszelkimi objawami powodzenia i zadowolenia. „Cóż, doktorze? Wbrew pańskim przepowiedniom żyję jeszcze!” „Nie do wiary” — odparł lekarz, kiwając z powątpiewaniem głową. „Musiał pan być nieprawidłowo leczony.”

Ba, bywa jeszcze gorzej.

Żyje sobie naprzykład znany, ceniony uczony, nazwiskiem Erazm Majewski, z przydomka doktor Muchołapski. Słowa jego rozchwytywane są w Europie, idą poprostu na wagę złota. Zwłaszcza w Polsce niema człowieka poniżej lat czterdziu, któryby nie zachwycił się jego głęboką wiedzą. Ten to szacowny mąż i wielki uczony postanawia ni mniej, ni więcej tylko zabić — socjalizm. W doniosłym dziele p. t. „Kapitał” dekretuje, że od tej chwili socjalizm przestaje istnieć.

I co się nie dzieje?

Sława nauki polskiej, Erazm Majewski, umiera, a socjalizm najbezpieczniej w świecie żyje sobie dalej i żyć będzie.

Podłe, podłe czasy!

Poznał to wśród wielkiego lamentu i szat rozdzierania nasi najmańdrzejsi z dubów Dubanowicze, głąbie i Głabińscy. Gdyki i indyki, z demokratów świata najdemokratyczniejsi i z Polaków jedyni narodowcy. Ileż to było przed wyborami wyrażań i wykłania, chełpliwych zapowiedzi i pyszałkowatych tryumfów ze strony tych t. zw.

Zmarły wojewoda bowiem nie był popierwsem niczem z naszą partią związany. Był enperowcem, zaczęł nieraz w zatargu z nami... Ale był człowiekiem nieposzlakowanym, ale był zasłużonym dla tej ziemi, na której służbie też zastała go śmierć — przedwcześnie powtarzamy, gdyż w wieku około 40 lat.

Ta sama Gazeta Robotnicza pisze:

„Śp. J. Rymer był wprawdzie naszym przeciwnikiem politycznym, ale jedno musimy podkreślić: że był przeciwnikiem uczciwym”.

„Z głębokim żalem żegnamy zwłoki tego zacnego męża, pewni, że byliśmy zawsze uczciwi wobec niego w jego najcięższych chwilach, kiedy niegłęboko i zbrodnia kopała systematycznie grób tej światłej postaci na horyzoncie śląskim.”

Powtóre wiemy skądinąd, z jaką zaciekleścią obóz chjenski zwalcza każdego, komu dana jest władza, a który nie należy do klanu endeckiego.

Wiemy wreszcie, że zmarły, nim zapalenie mózgu położyło kres jego życiu, przechodził na kotygodniową chorobę nerwową.

A ciężka praca mniej odbija się na nerwach ludzkich, niż walka z całym aparatem szykan, naszywionym na ich targanie.

Przegląd społeczny

UBEZPIECZENIE PENSYJNE URZĘDNIKÓW PRYWATNYCH

Dziennik ustaw R. P. Nr. 103, poz. 940, ogłasza rozporządzenie Rady ministrów z dnia 13 listopada b. r., wydane na podstawie ustawy z dnia 22 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 500), mocą którego m. i. najwyższa granica ubezpieczeniowych poborów rocznych podwyższona została z Mp. 60.000 na Mp. 1.200.000, — począwszy od 1 listopada 1922 r. Równocześnie podwyższone zostały stosunkowo zarówno świadczenia ustawa, jak i dodatki drożyzniane do świadczeń, które od 1 września b. r. wynoszą miesięcznie: do datek drożyzniane do renty starości Mp. 1.200, do renty inwalidy Mp. 10.000, do renty wdowców i sierocych Mp. 5.000, do dodatku na wychowanie dzieci przy matce Mp. 2.500, dodatek do jednorazowej odprawy Mp. 100.000.

Pracodawcy obowiązani są w ciągu 14 dni od daty ogłoszenia tego rozporządzenia zgłosić w Zakładzie pensyjnym we Lwowie, Piekarska 1 A, pełne pobory swoich funkcjonariuszów według stanu w dniu 1 listopada 1922 r.

Ubezpieczeniu przymusowemu podlegają wszyscy funkcjonariusze prywatni (urzędnicy, pomocnicy handlowi itd.), którzy nie są zatrudnieni w charakterze służby czeladniej i robotników.

Rozpowszechniajcie „Naprzód”!

„umiarkowanych” (dlatego, że pełną miarką spali sobie w żłoby) stronnictw. Przyszły wyborczy, a z nimi płacz i zgrzytanie zębami. Zredy miny, wydłużyły się nosy. Trzeba było pokornie iść po prośbie i żebrać o pomoc u „koniokradow”

I mały teraz widowisko z Szekspira, tragicznej medya: „Ugłaskanie sekutnicy” i „Stracone chody miłosne”.

Ciocia Endecya przywdziała białe szatki winności, przywidłe wdzięki podbarwiła smutką, buzię złożyła w ciup, rączki w małyk i tak wstydliwie oczka spuszczać, nastaje „koniokrada”. Za poję go łapie i woła:

„Witos! czemu się nie witos?”

„E, dyćśmy ta z sobą koni nie kradli, ani świń nie pasali”, powiada amant.

Jednym słowem: niemasz już rewerency dla pięknej.

Biorą sobie kniotki, widać, wzór z naszej inteligencji. Toć, jak podają dzienniki, wśród studentów warszawskich, którzy „zarosli” w warszawskim Towarzystwie wołomysłowców znalazł się taki, który koleżankę swą, widoczną za wolno dlań myślącą, żdziebko pięścią w twarz zdzielił, a potem zwał niesławnie. Różne bywały siery promieniowania kultury. Jeśli prawdą jest fakt powyższy, a towarzysze tego „gościa” demicy warszawscy, bez słowa protestu towarzyszą go między sobą, to widać starodawna, czcigodna akademii smorgońska spełniła swe zadanie i wpływ jej nie przebrzmiał bez śladu w życiu społecznym.

Witajcie, niedźwładki jutra!

— 000 —

NA FALI

Pragnienie pokoju musi być jednak w świecie silnie ugruntowane, skoro mimo tylu, tak często się powtarzających, konferencji pokojowych, do tej pory nie przyszło jeszcze do wojny. Nawet i zjazd ministeryalnych głów, obradujących obecnie w Lozannie, bezskutecznie, choć niemniej usilnie stara się o to. Sprawa przedstawia się mianowicie tak, że Turcja, przez wszystkie powagi świata uznana za straconą i jeszcze na łożu śmierci operowana przez greckiego chirurga w osławionej t. zw. węgierskiej narkozie („Tene bene halte fest!”), jeszcze w chwili agonii pozwoliła sobie na niesmaczny i ordynarny wprost nietakt względem swoich lekarzy. Ostatkiem sił pracującego operatora potraktowała takim krępkim kopniakiem, że na zbity pysk wyleciał nieborak za drzwi i w nagrodę za swe dobre chęci leży obecnie z potłamanymi rękami i nogami na marach.

„O tempora! o mores!” — woła consillum lozaffskie, załamując w rozpaczę dłoń. „Jakichże podłych dożyliśmy czasów, skoro chorzy nie przestrzegają lekarskich wskazówek, a zato doktorzy — umierają!”

Przypomina mi się anegdota o pewnym poczciwym, a równie niefortunnym eskulapie. Miał on pacjenta, którego według wszelkich prawideł sztuki lekarskiej uważał za straconego. Ponieważ chory miał świadomość swego ciężkiego stanu i nalegał na wyjawienie mu całej prawdy, przeto poczciwy eskulap, podługiej walce z samym so-

Ze złotych myśli prałata z Drozdowa

Ks. Lutosławski — bo o nim tu mowa — zadowolona wielką krucyatę przeciwko żydom w organie swojego druga politycznego, p. Neuwerta-Nowaczyńskiego.

„Jak w czasie wojny — pisze — udział obywatela wojującego z nami państwa w jakiegokolwiek dziedzinie naszego życia jest wykluczony — tak i w tej wojnie — bo jest to już dawno ze strony Żydów, a musi się stać niewzłocznie i z naszej strony — prawdziwa wojna nieubłagana — musimy uświadomić najszerzszemu masom, że wpuszczenie Żyda do rodziny, do towarzystwa, do spółki, do interesu, do stowarzyszenia, do korpusu oficerskiego, do urzędu, do grona nauczycielskiego, do szkoły, do stronnictwa, do klubu — do jakiegokolwiek przejawu zbiorowego życia polskiego jest rodzajem zdrady stanu...”

Okrutnie się zażarł ks. kanonik, niczem kanonier przy rozpalonej armacie!
W Łomży, czy na jarmarku w Ciechanowcu gotowi zdumieć się nad mocą tego programu! Wyszczuć, wygłodzić żydów!

Ależ srogi inkwizytorze: jesteś wodzem „chleby”. I oto, co się dzieje. Wprowadziłeś do Sejmu p. Rabskiego, który „wpuścił do rodziny” wyklęte przez ciebie plemię... Wwiodłeś do tegoż Sejmu p. Dobiję, który (jak to przytaczamy z pisma białskiego), ma starozakonnego współnika, w Senacie zasiada z twojego ramienia p. Pitzele (choć dziś przewany Orlińskim) w ministerstwie finansów twoi ludzie osadzili byli Weinfeldta.

W twojej „Dwugroszówce” pisują żydzi — w najbliższej ci „Rzeczypospolitej” roi się od żydów...

Jesteś winny lub współwinny „zdrady stanu”!
Ze ten lub ów z tych żydów się wychrzczył — to nie jest podobno już okoliczność łagodząca — zresztą, gdy padają gromy na „wpuszczanie żydów do rodziny” — to już zapewne wychrzczo-nych...

Właśnie w przybocznym organie księdza-pra-łata czytamy — a z satysfakcją to przyjmuje ów organ, że w Kanadzie odbył się zjazd „żydowskich chrześcijan”.

Są to żydzi, którzy przechodzą na religię chrześcijańską, lecz przy tem nie zapierają się swoje- go plemiennego żydostwa. Owszem, wywodzą, że chrystyanizm jako religia, powstała w Pale-

stynie, zupełnie nie stoi w sprzeczności z duchem ich rasy. Nie wymaga żadnego z ich strony zaprzęstwa!

Istnienie takich żydów-chrześcijan, których proboszczem w N. Jorku jest ksiądz Grünbaum, wita „Gazeta Warszawska” następującymi słowami:

„Gdyby kościół (katolicki) i zbory prote- stanckie przestały przyjmować do swych gmin żydów-wychrztów, gdyby żydzi, pra- gnący się ochrzcić, zmuszeni byli wstępować do własnych zrzeseń chrześcijan żydow- skich z własnymi „księżmi i biskupami” nie żydzi byłiby w daleko wyższym stopniu, niż dotychczas, zabezpieczeni przed penetracją żydowską”.

Mamy tu potwierdzenie, że endecy „na papie- rze chcieliby wypierać się i wyprzeć ze spo- łeczeństwa nawet żydów wychrzczo-nych!

Ale w takim razie trzeba by zamknąć prasę endecką, która z piór semickich obficie korzysta, trzeba by oczyścić Sejm i Senat z różnych pp. Szarskich; trzeba by wypchnąć za nawias wielu matadorów endeckich.

Wszystko to bardzo srogi!

Ale o jedno zapytamy: z kim panowie-endecy, ci którzy lubią robić sprytnie interesy będą dzia- łali do spółki?

Powtóre może sobie ksiądz Lutosławski przy- pomni burzliwą chwilę z poprzedniego Sejmu, gdy wszyscy żydzi solidarnie w obronie swo- jego tuza Szereszewskiego, a wszyscy endecy i wszyscy chyba księża, czyli lejbgwardya ks. Lutosławskiego i ponoć on sam — ks. Luto- sławski — w obronie swojego przechrzty Ber- gera-Górzyńskiego — głosowali wspólnie prze- ciw monopolowi tytoniowemu! Czy to nie jest wymowne?

Czyby wódz endecki nie mógł troszeczkę mi- tygować swojego pióra, ażeby nie ośmieszać się... Bo co przystoi byle Tatce przy kufu piwa — to nie prałatowi, browarnikowi z Dro- zdowa.

Zły jest żyd konkurent — dobry jest żyd-współ- nik, oto cała kwintesencja endeckiego bojkotu żydów.

Przeciw pierwszemu wrzaskliwie się podjudza, drugich się cichaczem, z czasem i otwarcie pro- teguje.

Prof. Fierich imieniem Uniwersytetu Jagie- llońskiego wygłosił następujące przemówienie:

Zanim rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego bę- dzie mógł wyrazić wdzięczność imieniem Uniwer- sytetu Czcigodnym Panom na ręce Prezydium miasta, niechaj mnie będzie wolno zabrać głos jako najstarszemu z pomiędzy byłych rektorów Uniwersytetu Jagiellońskiego, a równocześnie Radców miasta. Nasza jednomyślna uchwała ma znaczenie głębsze, niż pozornie sądziłby można; ma znaczenie dla nauki polskiej, dla kultury pol- skiej, a nadto nie jest pozbawioną znaczenia po- litycznego. Rozszerzenie terenów posiadłości Wszechnicy krakowskiej zapewnia jej rozwój na lat dziesiątki. Uchwała zapadła stanowić będzie ważną kartę w historii rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego; zwłaszcza w chwili, gdy Uniwer- sytetowi krakowskiemu przypada w udziale no- we posłannictwo. Nie jest on tylko uniwersyte- tem lokalnym — krakowskim, lecz — rzecz mo- żna — jest szkołą główną szkół głównych akade- mickich w Polsce. Zasila, wychowuje i kształci siły naukowe dla Wszechnicy naszej Ojczyzny. Wszechnica krakowska, to nie tylko Wszechnica dzielnicowa lecz Wszechnica wszechpolska. Za- pewnienie rozwoju i kultury polskiej, i w tem tkwi przede wszystkim doniosłość powziętej uchwały. Jednomyślna uchwała nasza nie jest także pozbawioną znaczenia politycznego. Wa- żność i wybitna doniosłość sprawy będąca na porządku dziennym — rzecz można — chwilowo zrównała programy partyjne, ich rozbieżność i odchylenie. Ta sama idea narodowa zespoliła nas w jednolitą organiczną całość, stwierdziła naszą dojrzałość polityczną, a nadto stwierdziła wspól- ność zasady czołowej wszystkich programów partyjnych. Jednomyślna uchwała może być przy- kładem dla miast naszej Ojczyzny i nie jest bez znaczenia dla naszego życia państwowego. Sojusz Krakowa z Wszechnicą Jagiellońską istniejący od przeszło 500 lat, oparty na wspólnym krzewie- niu idei narodowej przez powziętą uchwałę się jeszcze pogłębił i oby trwał dziesiątki i setki lat. Kończąc tych słów kilka, niechaj mi będzie wol- no wyrazić gorące pragnienie, aby Kraków, ta stolica duchowa Polski i Wszechnica Jagielloń- ska, ten najcenniejszy klejnot kultury polskiej,

nieśli wysoko sztandar idei narodowej i kultury polskiej, przodując miastom naszej Ojczyzny, Wszechnicom polskim, niemniej naszemu życiu narodowemu i państwowemu.

PRZYJĘCIE NA ETAT MIEJSK. SEMINARIUM GOSPODARSTWA DOMOWEGO

Następnie wicepr. Rolle referował sprawę przy- jęcia z dniem 1 września br. przez skarb państwa na etat państwowy istniejącego przy miejsk. szkole gospodarstwa domowego miejskiego. Se- minarium gospodarczego. Wniosek uchwalono. Do podpisania zawrzeć się mającej umowy ze skarbem państwa delegowano obok prezydenta miasta, względnie jego zastępców rm. dra Schnei- dra i Ign. Szulca, a w razie przeszkody którego z nich rm. tow. dra Müllera.

PRZYJĘCIE BUDYNKU TOW. DOBROCZ. PRZY UL. KOLETEK NA POMIESZCZENIE M. ŻŁÓBKA

Wiceprez. Rolle referował dalej sprawę przy- jęcia budynku Tow. dobrocz. przy ul. Koletek na pomieszczenie miejsk. Żłóbka. Referent przedsta- wił w dłuższym wywodzie przykre położenie gminy z powodu braku miejsca na pomieszczenie niemowląt-podrzutków.

Po referacie uchwalono przyjąć budynek pro- ponowany w używanie na lat 6. Tytułem odszko- dowania Tow. dobroczynności będzie gmina m. Krakowa ponosić kosztu żywienia 80 osób przy- należnych do Krakowa, a utrzymywanych przez Tow. dobroczynności. Gmina obowiązuję się wy- płacić Tow. dobroczynności jednorazowo 500.000 marek na cele tegoż Towarzystwa.

Wnioski bez dyskusji wśród oklasków uchwa- lono.

ZMIANY NAZWY ULIC

Radca mag. Kleczek referował sprawę zmiany nazw niektórych ulic w naszym mieście. W dy- skusji nad tym punktem porządku dziennego za- brał głos rm. Meywald, zaznaczając, że ulica Królewska na Nowej Wsi znajduje się w opła- kanym stanie. Szalone błoto, brak drogi kołowej, czynią tę ulicę niemożliwą szczególnie w porze deszczowej do przebycia. Ulica ta jest główną ulicą łączącą miasto z ul. Konarskiego i Urzędni- cza. Mowca rząda uporządkowania tej ulicy.

R. m. Potuczek postawił wniosek, aby po 5 latach nazwać jedną z ulic, ulicą Juliusza Leo. Jest wniosek, aby nieuporządkowaną ulicę Kró- lewską nazwać ul. Lea. Mowca wnosi, aby w do- wód zasługi Lea około połączenia Podgórze z Krakowem nazwano ulicę Starowiślna ulicą Ju- liusza Lea.

R. m. tow. dr Rosenzweig stawia wniosek, aby ul. Warszawską na pamiątkę wymarszu legionów przez tę ulicę do b. Kongresówki nazwać ją ul. Józefa Piłsudskiego.

R. m. Muczkowski obstaje przy proponowa- nych przez Tow. miłośników historii i zabytków Krakowa nazwach ulic. Co do nazwania ul. War- szawskiej, ulicą J. Piłsudskiego zaznaczył mo- wca, że to jest ulica stara, znacząca trakt do Warszawy, a ulicą Piłsudskiego nazwać można ulicę Szlak, przy której mieszkał Naczelnik pań- stwa.

R. m. tow. Jaroszewski uzasadniał wniosek rm. Rosenzweiga w sprawie nazwania jednej z ulic ulicą Piłsudskiego zaznaczając, że miasto nasze ma specyjalną wdzięczność dla Naczelnika pań- stwa, który wprowadził Legiony z tego miasta. W chwili, kiedy Piłsudski ustępuje należy nazwać jego imieniem ul. Szlak, gdzie w skromnym swo- im mieszkaniu już miał plany niepodległości oj- czyzny, które w życie wprowadził w pamiętnej wojnie światowej. Historia osadzi czyn Piłsud- skiego, lecz już dzisiaj największy wrogiowie jego oddali mu Naczelną władzę w chwili największe- go niebezpieczeństwa dla Polski, jako państwa.

R. m. ks. Kasprzyk przychylił się do tego wnio- sku, z tem, żeby odesłać do sekcji, która obmy- śli, może jeszcze lepszy sposób uczczenia J. Pił- sudskiego, który cała Rada przyimie. Na wnio- sek rm. Färbera wszystkie wnioski w sprawie zmiany ulic odesłano do komisji.

Następnie przystąpiono do obrad tajnych, na których uchwalono nadanie prezent na posady nauczycielskie.

Sprawy partyjne

KONFERENCYA FPS POWIATÓW NOWY SĄCZ—LIMANOWA odbędzie się w niedzielę 10 grudnia o godz. 10 rano w sali Domu Robotni- czego w Nowym Sączu. Każda gmina ma prawo do przysłania 5 delegatów. Porządek dzienny: 1) Sytuacja polityczna; 2) 8 godzinny dzień pra- cy; 3) Organizacja polityczna, zawodowa, spół- dzieleza i prasa.

Za Komitet Obwodowy FPS:

Jan Englisch, Zygmunt Klemensiewicz.

Z Rady miasta Krakowa

Kraków, 8 grudnia.

O TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

PROTEST PRZECIW BUDOWIE CYRKU

(k) Na początku wczorajszego posiedzenia krakowskiej Rady miejskiej, interpelację w spra- wie wiadomości dziennikarskich o kryzysie w teatrze J. Słowackiego i budowie cyrku wniósł rm. tow. Müller. Wiceprez. Rolle odpowiedział, że w poniedziałek odbędzie się posiedzenie ko- misji teatralnej, na którym przedłożonem zosta- nie sprawozdanie z ubiegłego sezonu. Stan tea- tru pod względem finansowym i artystycznym jest pomyślny. Co do drugiej interpelacji wicepr. Rolle zaznaczył, że magistrat odmówił koncesyi na budowę cyrku. Sprawa ta będzie jeszcze przedmiotem obrad komisji rekursowej. Min. spraw wewnętrznych udzieliło koncesyi p. Swobo- da, obywatelce republiki czeskiej! Prezydium miasta wniosło przeciw temu protest.

PAMIĘCI ZMARLEGO INSP. SZK. DOBRZAŃ- SKIEGO

Po interpelacjach prez. Federowicza poświęcił kilka słów zasługom nagle zmarłego inspektora szkół krakowskich śp. J. Dobrzańskiego. Zebrani pamięć Zmarłego uczcili przez powstanie.

ODSTAPIENIE GRUNTÓW DLA ROZSZERZE- NIA UNIW. JAGIELLOŃSKIEGO

Wicepr. Sare w dłuższym referacie przedsta- wił sprawę oddania gruntów miejskich dla roz- szerzenia Uniwersytetu Jagiellońskiego. Bez dy- skusji uchwalono wśród oklasków wniosek Sek- cji I, II, i Komisji gruntowej, aby na cele roz- budowy zakładów naukowych Uniw. Jagielloń- skiego oddać skarbowi państwa część gruntów w dzielnicy Czarna Wieś między ul. Krupniczą i Czystą, oraz nowo utworzyć się mającą ulicą wzdłuż Parku im. dra Jordana i Aleją Mickiewi- cza o powierzchni 16 tysięcy sążni kw., oraz na- cele rozbudowy klinik, oraz zakładów lekarskich Uniw. Jagiell. oddać kompleks gruntów na We- sołej (za ul. Grzegorzeczką) o powierzchni 7809 sążni kw.

Z SALI SĄDOWEJ

Kraków, 8 grudnia.

Pomocnik notaryalny, handlarz i kucharka oskarżeni o kradzieże w pociągach osobowych i pospiesznych

(k) W sądzie okręgowym karnym w Krakowie, przed senatem II, toczyła się wczoraj rozprawa przeciw Stanisławowi Piotrowiczowi, pomocnikowi notaryalnemu, Józefowi Kossinie, handlarzowi i Antoninie Piotrowiczowej, kucharce. Pierwsi dwaj oskarżeni są o zbrodnię kradzieży, Piotrowiczowa zaś o zbrodnię uczestnictwa w kradzieży, przez kupowanie rzeczy, pochodzących z kradzieży.

W pociągach osobowych i pospiesznych na przesłuchaniu między stacyami Dziedzięce—Kraków, przez kilka tygodni dokonywano śmiałych kradzieży porą nocną na szkodę podróżnych. W ten sposób skradziono na szkodę p. J. Żeleńskiego filcową walizkę, wraz z garderobą, wartości 500 tysięcy marek, p. W. Greczkowi także walizę z rzeczami, oraz worek z siodłem oficerskim i kompletnym rękawem kołskim, p. Wilhelmowi Kluigenfrouowi żółtą walizę z bielizną, burkę baranią i teczkę z aktami, oraz na szkodę p. A. Fadenhechta trzy walizy z rzeczami, milionowej wartości. Z doniesień policyjnych i zeznań świadków i poszkodowanych wynika, że wymienione powyżej kradzieże zostały popełnione na przesłuchaniu między Dziedzięcami a Krakowem. Po kradzieży, popełnionej na szkodę Fadenhechta, policja wpadła na trop obwinionych i zaraz po tej

kradzieży aresztowała ich w Chrzanowie, wraz z walizkami. Rewizja, przeprowadzona w mieszkaniu Piotrowicza i Kossina, wydała dodatnie rezultaty, a mianowicie znaleziono cały szereg przedmiotów, skradzionych na szkodę Fadenhechta, Żeleńskiego i Greczki. Pod Chrzanowem zaś znaleziono w lesie worek, pochodzący z kradzieży Greczki. Obydwóch oskarżonych rozpoznał pod lasem leśny, Antoni Markiewicz, w chwili, gdy chcieli zakopać worek z rzeczami. Oskarżeni początkowo wypierali się kradzieży, lecz później przyznali się do winy. Obwiniona Piotrowiczowa u której obwinieni mieszkali, wyparła się winy, tłumacząc się, że o kradzieżach nic nie wiedziała, rzeczy sprzedanych nie widziała, bo sama zajęta była cały dzień jako kucharka w Grand hotelu.

Po przeprowadzonej rozprawie trybunał skazał Piotrowicza i Kossinę każdego na 1 rok ciężkiego więzienia, zaś Piotrowiczową, uwolnił od winy i kary.

Trybunałowi przewodniczył s. s. o. Hubaczek, wotowali s. s. o. Federowicz i s. s. o. Pawlik, oskarżał prok. dr. Michałowski, bronił adw. dr. Wozniakowski Kossinę, adw. dr. Zakrzewski Piotrowicza i Piotrowiczową.

Urzędnik pocztowy kradnie listy zagraniczne, w celu uzyskania pieniędzy na zapisanie się na wydział prawniczy

(k) Jako abiturient gimnazjalny, Stanisław Pazdalski, lat 22, dekretem dyrekcji poczt został mianowany praktykantem pocztowym i przydzielony do służby pocztowej w Bochni. W kilka miesięcy potem przeniesiony został do służby w urzędzie pocztowym na dworcu kolejowym Nr. 2 w Krakowie. Tu zajęty był przesortowywaniem nadeszłych zagranicznych listów zwykłych. — W dniu 4 września b. r. pracował w ten sposób Pazdalski w zastępstwie pocztowym Al. Podwora. W czasie sortowania listów spostrzegł Podwora, że Pazdalski kilka listów zagranicznych schował do kieszeni. Od tej chwili nie spuścił już Podwora Pazdalskiego z oka i kiedy Pazdalski o godz. 11 rano odchodził ze służby, zatrzymał go Podwora w bramie i zażądał oddania listów. Pazdalski pewną ilość listów oddał i do domu odszedł. Te przez Pazdalskiego oddane listy wręczył Podwora dyrektorowi poczty i doniósł mu o swoim spostrzeżeniu.

Wzywany do urzędu Pazdalski, przyznał się do zabranych listów, podając, że było ich 17 sztuk. Z tych listów trzy zostały już przez Pazdalskiego otwarte, nie zawierały, jak twierdził Pazdalski, żadnych banknotów. Pazdalski przyznał w śledztwie, że już poprzednio zabierał z fa-

chów pocztowych listy, pochodzące z Francji i ograbiał je z wartości i że w ten sposób brał 1 banknot 10-frankowy, 1 banknot 5-frankowy, przeszło 30 banknotów 1-frankowych, około 150 marek niemieckich i kilka innych niezliczonych banknotów.

Przy rewizji, przeprowadzonej około jego osoby i w jego mieszkaniu, znaleziono większą gotówkę w markach polskich, kilkanaście banknotów frankowych, kilkanaście banknotów niemieckich, kilkadziesiąt tysięcy rubli sowieckich, dalej ruble carskie, korony czeskie, austriackie i t. d. Nadto znaleziono dwie sztuki srebrnych guldenów austriackich i koronę austriacką. Pazdalski twierdzi, że ograbione listy niszczył i wyrzucał, a kradzieży tej dopuszczał się w celu uzyskania pieniędzy na zapisanie się na trzecie półrocze wydziału prawniczego, gdyż rodzice nie dali mu nic na utrzymanie, które ze swej płacy nie mógł pokryć.

Wczoraj przed zwykłym trybunałem toczyła się rozprawa przeciw Pazdalskiemu i na wniosek obrońcy dr. Feldbluma została odroczone, celem przesłuchania dyrektora poczty i stwierdzenia czynnego żalu oskarżonego.

Usunięcie obrońcy od rozprawy

(k) W sądzie okręgowym karnym w Krakowie zdarzyła się bardzo niemiła scena, która wywołała żywe komentarze wśród palestry. Oto był prezes sądu karnego, p. Stawarski, obecnie prokurator państwa, zażądał odebrania głosu obrońcy dr. Skibi, który po trzechgodzinnej rozprawie rozpoczął przemówienie w obronie Józefa Siemka i spółników, oskarżonych o zbrodniczy napad na cudzy dom. Zgodnie z żądaniem prokuratora, sędzia Stołyhwo odebrał głos dr. Skibi,

przerywając w połowie jego przemówienie. Przyczyną tego niezwykłego kroku było doniesienie grupy adwokatów, oburzonych samowolnym występowaniem dr. Skiby w charakterze obrońcy, jakkolwiek podobno na liście obrońców wpisany nie jest. Po usunięciu obrońcy, sędzia wydał wyrok, zasądzający Siemkę i jego trzech spółników za zbrodnię gwałtu publicznego na 3, względnie 4 miesiące więzienia.

Wyrobiec obwiniony zaczął stawiać opór, tak, że musiano go siłą wyprowadzić z sali rozpraw i odprowadzić do więzienia. Zaznaczyć należy, że Wyrobiec był już karany kilkakrotnie za podobny pasek.

Mamy nadzieję, że za krzeszowieckim paskarzem przyjdzie kolej na paskarzy krakowskich, w rodzaju masarza Wyrobca. Może w ten sposób przez zastosowanie odpowiednich kar na paskujących masarzy i rzemieślników ukróci się ich samowolę.

Masarz skazany za lichwę na 6 miesięcy więzienia i 1 milion marek grzywny

Zarządzono natychmiastowe aresztowanie paskarza

(k) Przed sędzią dr. Kaczmarskim toczyła się wczoraj w sądzie okręgowym karnym w Krakowie rozprawa przeciw masarzowi z Krzeszowic, Józefowi Wyrobcowi, oskarżonemu o pasek słonni. Wyrobiec sprzedawał w swojej masarni słoninę po cenach wygórowanych. Po przeprowadzonej rozprawie Wyrobiec skazany został na 6 miesięcy ciężkiego więzienia i 1 milion marek grzywny, ewentualnie dalsze 50 dni aresztu. Na wniosek prok. dr. Luczki, sędzia zarządził natychmiastowe aresztowanie paskarza i odstawie-

nie go do więzień sądowych. Wyrobiec obwiniony zaczął stawiać opór, tak, że musiano go siłą wyprowadzić z sali rozpraw i odprowadzić do więzienia. Zaznaczyć należy, że Wyrobiec był już karany kilkakrotnie za podobny pasek.

Mamy nadzieję, że za krzeszowieckim paskarzem przyjdzie kolej na paskarzy krakowskich, w rodzaju masarza Wyrobca. Może w ten sposób przez zastosowanie odpowiednich kar na paskujących masarzy i rzemieślników ukróci się ich samowolę.

Proces komunistów we Lwowie

W ciągu bieżącego tygodnia przesłuchiwało ostatnich oskarżonych: Teśluka, Ursakięgo, Drykacza, Frydę Leitner, Chieła i Schwarzmanna. Wszyscy zaprzeczyli, jakoby należeli do partii komunistycznej. Przed przystąpieniem do postępowania dowodowego dr. Landau, obrońca oskarżonego Cichowskiego, stwierdza, że prokurator parł całe oskarżenie jego klienta na doniesieniach o działalności tegoż, jako dygnitarza bolszewickiego. Akt oskarżenia zarzuca mu, że był przewodniczącym czerezwyczejki, że żywił specjalną nienawiść do Polaków-niekomunistów i jest sprawcą lub inspiratorem niezliczonych wyroków śmierci na Polaków. Zarzuca mu dalej akt oskarżenia, że on to rozbroił polską dywizję syberyjską i wystrzelał oficerów. Mówca stawia wniosek na powołanie szeregu świadków, którzyby stwierdzili, że Cichowski nie przewodniczył wcale czerezwyczejce, ani nie był członkiem trybunału rewolucyjnego; że dalej do Polaków nie odnosił się wrogo. Między innymi świadkami prosi o wezwanie p. Dangla, zastępcy St. Grabskiego na konferencji w Paryżu, Konstantego Lubomirskiego, prezesa Tow. opieki nad rzybnikami, byłego posła do Sejmu, St. Burzostowskiego i innych.

Prokurator sprzeciwił się powołaniu świadków na stwierdzenie okoliczności, że oskarżony Cichowski czegoś nie działał. Są to okoliczności negatywne, których świadkowie nie mogą stwierdzić. Ze swej strony musi jednak przedłożyć nowe dowody obciążające przeciwko Cichowskiemu. Są to doniesienia komendantów P. O. W., którzy działali na terenie Litwy w czasie tamtejszych rządów oskarżonego. Ponadto wycinki z niemieckiego pisma polskiego, wydawanego w Petersburgu, w których się mieszczą rozporządzenia, wydawane przez Cichowskiego.

Trybunał postanowił powziąć uchwałę ośmielając przesłuchano następnie świadka Kotorzycę Wnęk z Brzuchowic. Zeznała, że mieszkała u niej oskarżony Kujawiński, nie podała jednak żadnych ważnych dla rozpraw faktów.

KRONIKA

Kraków, 8 grudnia.

NAJBLIŻSZY NUMER „NAPRZODU” wyjdzie z druku **JUTRO (W SOBOTĘ) RANO**, z datą dnia następnego.

— 000 —

PORZĄDKI POCZTOWE stanowią już w naszym piśmie stałą rubrykę. Niema dnia, abyśmy nie otrzymali jakiegoś zażalenia na tę instytucję, która zamiast wygodą stała się utrapieniem publiczności. Ostatnio donoszą nam z Targowisk, że z wysyłanych tam paczek z „Naprzodem” gnie w tygodniu po 2 i 3 wysyłki po 20 egzemplarzy. Czy poczta wie, co dziś gazeta kosztuje? Nie mówiąc już o tem, że prenumeratorzy są pozbowieni swej gazety. Niechże raz coś się stanie dla położenia kresu temu skandalowi europejskiemu. Ostatecznie i ludzka cierpliwość ma swoje granice, a wtedy zaczniemy od grubego końca.

KOMUNIKAT o stanie pogody wydany we czwartek 7 grudnia o 7.40 wieczór według danych państwowego instytutu meteorologicznego w Warszawie. Stan atmosfery: Dziś Polska znajdowała się wciąż jeszcze w obszarze niskiego ciśnienia po silniejszych wiatrach zachodnich. Większy wzrost temperatury nastąpił we wschodniej części kraju, a na całym obszarze panowała pogoda pochmurna, dżdżysta i mglista. Miejscami padał topniejący śnieg, a pokrywa śnieżna znikła w środkowej części kraju; grubość pokrywy i w pozostałej pod nią części Polski zmalała, wynosząc 10 cm. w okolicy Wilna, a także Krakowa, Lublina i Łucka, dosięgając w górach (Zakopane) około 40 cm. W Krakowie: temperatura — 0.7, maximum + 4.9, minimum — 0.9, śnieg. Prognoza na piątek: Pogoda zmienna, częściowe wypogodzenie się, zwłaszcza na zachodzie, miejscami opady śnieżne, spadek temperatury, wiatry z kierunków północnych.

POLSKA AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI. Posiedzenie wydziału filologicznego odbędzie się w poniedziałek 11 grudnia o godz. 5 popołudniu. Porządek dzienny: czł. L. Sternbach: Wpływy aleksandryjskie i poaleksandryjskie na Grzegorza Nazjarza.

ZEBRANIE CZŁONKÓW TOW. MİL. JEZYKA POLSKIEGO, na którym prof. Łoś wypowie swe uwagi „O nauce składni w szkole”, odbędzie się w niedzielę, 10 bm., o godz. 11 w sali 43 Coll. Nov.

Kontrabanda p. Korfantego?

Nieudane przemyślenie samochodu

Warszawski „Kurier Poranny” donosi: „Pod tytułem „Korfanty jako kontrabandziści”, wtorkowy „Lokal Anzeiger” podaje wiadomości następujące:

Pan Korfanty polecił swemu szwagrowi zakupienie w Berlinie samochodu za 20 milionów marek niemieckich. Samochód został zakupiony i stosownie do wskazówek Korfantego, szwagier

jego starał się samochód przeszczarować przez granicę niemiecko-polską.

„Lokal Anzeiger” zaznacza, że tylko dzięki uwadze urzędników niemieckich udało się kontrabandę unemożliwić. Samochód pana Korfantego został na granicy niemieckiej skonfiskowany. Na leży się zapytać teraz pana Korfantego, czy będzie w stanie wiadomości tej zaprzeczyć.”

Nasarze, rzeźnicy i piekarze nie trzymają się cenników

Wnieśli oni do magistratu nowe cenniki

Apel do władz o walkę z paskarstwem

(k) Jak się dowiadujemy, masarze i rzeźnicy w Krakowie nie trzymają się w zupełności nowo ustanowionych cenników przez województwo krakowskie, w myśl wniosków miejskiej komisji cennikowej. Odpowiednie władze powinny energicznie zająć się tą sprawą i nie dopuścić do ustawicznej orgii paskarskiej, jaka rozpanoszyła się w naszym mieście, szczególnie u przedsiębiorców masarskich i rzeźniczych, oraz u piekarzy. Apelujemy do wojewody dr. Gałęckiego, aby zajął się sprawą powstrzymania orgii drożyzny, jaka wzmogła się w ostatnich tygodniach w naszym mieście we wszystkich gałęziach przemysłu, a szczególnie przy sprzedaży artykułów codziennej potrzeby. P. wojewoda powinien rozprząć planową akcję wraz z prokuratorem i magistratem, celem silniejszego paskarstwa w naszym mieście. Wprawdzie Wydział III B magistratu krakowskiego przeprowadza rewizje cenników, naznacza kary, ale kary naznaczone droższymi administracyjną są za małe — tu trzeba zamykać panów paskarzy, trzeba stosować najnowsze ustawy co do lichwy, aby rozpanoszeni paskarze poculi się silną ręką, a publiczność odetchnęła, że się coś robi.

Podobno piekarze, rzeźnicy i masarze wnieśli

nowy cennik do magistratu — to już jest bezczelność. Liczą oni na bezkarność i niedołęstwo niektórych władz. Orgia drożyzny wzrasta, straszny pasek kwitnie, a sądy sądzą za ledwie kilka spraw miesięcznie o paskarstwo i to spraw lichwy z poza Krakowa. Wedle statystyki sądowej więc w Krakowie niema lichwy, wszyscy stosują się do postanowień cennikowych — niestety, czujemy to sami, że tak nie jest — orgia paskarzy przekracza wszelkie granice, ale niema tych lichwiarzy kto ścigać, publiczność się boi, a organa wykonawcze są niedołężne.

Rzeźnicy i masarze odgrają się na prasę. że śmie krytykować ich działalność paskarską. Całe zdrowe społeczeństwo winno zaprotęstować przeciwko orgii drożyzny i zażądać od władz energii i bezwzględności. Piekarze twierdzą, że referent na komisji cennikowej postawił wiosek, aby 1 kg chleba kosztował 600 marek, uchwalono zresztą słusznie 500 marek za 1 kg — Oburzeni piekarze wnoszą nowy cennik — jest to więc protest przeciw uchwale komisji. Kwalifikuje się to jednak co najmniej do publicznego napiętnowania. Czekamy więc rychłej i energicznej akcji, która by w naszym mieście wstrzymała orgię drożyzny.

Wielkie rewizje policyjne w zakładach masarskich i rzeźniczych

Stwierdzono, że masarze posiadają wielkie zapasy wędlin — biorą ceny paskarskie

(k) Przez cały wczorajszy dzień organa policyjne przeprowadzały kontrolną rewizję w sklepach masarskich i rzeźniczych. Stwierdzono, że wszyscy masarze posiadają wielkie zapasy wędlin wszelkiego rodzaju.

Również stwierdzono, że masarze i rzeźnicy nie trzymają się w żadnym razie nowo ustanowionych cenników, lecz pobierają za wyroby masarskie i mięso o wiele wyższe ceny. Wieczorem wywiadowcy policyjni i posterunkowi spisali relacje z wyników rewizji i przedłożyli je komendantowi urzędu śledczego „pod Telegrafem”, st. komisarzowi Ryczkowskiemu. Cały materiał w sprawie paskarzy rzeźników i masarzy ma być oddany prokuraturze państwa, która wytoczyć ma bezwzględnie śledztwo przeciwko winnym lichwy.

artykułami pierwszej potrzeby. Z naszej strony zaznaczyć należy, że przy najbliższej sesji subkomisji cennikowej należy wziąć pod uwagę wyniki wczorajszego śledztwa, które wykazało, że masarze posiadają na składzie wielkie zapasy wyrobów masarskich. Nowo wniesiony przez nich cennik nie może być więc brany w rachubę, tem bardziej, że i na targowicy ceny nie poszły w górę. Z drugiej strony masarze i rzeźnicy spruwadają bydło i nierogaciznę wprost ze wsi, — gdzie płacą o wiele niższe ceny, niż się notuje na targowicy.

W końcu należy się uznanie policyi za zapoczątkowanie akcji zwalczania lichwy w naszym mieście.

Straszna katastrofa kolejowa

52 ofiar wśród zamieci śnieżnej

Przed kilku dniami, wśród szalonej zamieci śnieżnej, na stację Chateaudun na linii Paryż—Brest wjeżdżał szybko pociąg kuryerski. Była godzina 5 rano. Na bocznikach stacji manewrował pociąg towarowy. Gęsty śnieg zasłaniał świat, a wiatr głużył łoskot nadchodzącego pociągu, którego spodziewano się nieco później i myślnie, że łoskot pochodzi od manewrującego parowozu.

Gdy pociąg towarowy przecinał magistralę, kuryer wpadł na niego ze strasznym impetem. Skutek był okropny: huk, ogień, jęki ludzkie, zamieć śnieżna i wycie wiatru tworzyły jakiś jeden piekielny obraz. Ze spięrzonych wagonów z trudem wielkim, po długim czasie udało się wydobyć ofiary, niewiadomo zresztą czy wszystkie. W ciągu dnia wypadku wydobyto 52 osoby, z których 12 było tak pokaleczonych, że o identyfikacji

nie mogło być mowy. Wśród zabitych poznano jakiegoś generała, na którego opolech widniała cyfra 44 brygady artylerii francuskiej. Około 40 osób odniosło ciężkie rany. Reszta pasażerów lżej poszkodowanych. Śledztwo ustaliło, że głównym powodem katastrofy była niezwykle gęsta zamieć śnieżna.

Inna, choć mniej okropna w skutkach, katastrofa miała miejsce tuż u wyjścia z tunelu stacji St. Lazare w Paryżu. W idącym pociągu kolei elektrycznej wybuchł pożar. Wśród pasażerów powstał popłoch, wyskakivano przez wybite drzwi i okna. Pociąg stanął i niebezpieczeństwo już minęło, ale panika trwała dalej. Ludzie trawowali się z dziką furją. Skutek był ten, że siedm osób zatratowano na śmierć, kilkanaście okaleczono i tłum wreszcie wydostał się z tunelu na plac St. Lazare.

HERMAN JADLOWKER wystąpi w Krakowie w niedzielę 10 bm. W bogatym programie, który wykona w oryginalnym tekście, znajduje się również i aria Jontka z „Flaki”. Bilety zamówione, a nieodebrane do soboty w południe będą sprzedane.

EGON PETRI wystąpi w Krakowie tylko jeden raz, we środę, 13 bm.

WIECZÓR PIĘŚNI współczesnych kompozytorów polskich Janiny Gluzińskiej z odczytem Edmunda Waltera odbędzie się dziś w piątek o g. 8 w sali Instytutu muzycznego (ul. św. Anny 2).

Towarz. Spiewackie „Lutnia Robotnicza” w Krakowie

urządza w niedzielę 10 grudnia o godz. 5 po poł. w sali Związku, Duna ewskiego 5, II p.

WIECZOREK MUZYKALNO-WOKALNY

z następującym programem:

1. Moniuszko: Pieśń rycerska
Konior: We mglach biją...
ośpiewa Lutnia Robotnicza.
2. Solo skrzypcowe, Prof. Bobilewicz.
3. Gall: a) Dobry wieczór
b) Od Krakowa czarny las
c) Od Krakowa jadę
d) Choć z gliny mam domek
e) Pod zielonym dębem
ośpiewa Lutnia Robotnicza.
4. Niewiadomski: Dzwony
Żeleński: Janek, aria z opery „Janek”
Gall: Pod okienkiem
ośpiewa St. Bobula.
5. Maszyński: Dwie dole
Żeleński: Chór rycerzy, aria z op. „Goplana”
ośpiewa Lutnia Robotnicza.

Dyrygent: Prof. Franciszek Konior.

Akompaniament: Prof. Fr. Konior.

Ceny miejsc: siedzące 500 Mk, stojące 300 Mk.

Z TEATRU J. SŁOWACKIEGO. Dziś o 3 pop. Słowackiego „Marya Stuart” z p. Pancewiczową w roli tytułowej. Wieczór „To co najważniejsze”. Ponieważ na przedstawienie tej sztuki stale brakuje biletów, dyrektora pomieszcza ją w repertuarze oprócz dzisiaj jeszcze w poniedziałek, poczem interesujący utwór Jewreinowa grany będzie dopiero w okresie świątecznym. W sobotę i przez następny tydzień „Judyta” Hebbła na zakończenie występów p. St. Wysockiej. Po skończeniu występów p. Wysockiej na repertuar wejdzie kilka utworów lżejszego typu, między nimi nowa komedia historyczna Adama Grzymały-Siedleckiego „Popas króla Jegomości”.

Z TEATRU BAGATELA. Dziś w piątek pop. po cenach 40 proc. niższych „Banco” w wykonaniu pp. Brucowej, Węgierki, Dobrzańskiego i Kadena. Dziś i jutro wieczorem „Przebudzenie się wiosny”, w sobotę pop. po cenach 40 proc. niższych „Znakomity baryton” z p. Malicką i Kosińskim. W niedzielę pop. po cenach 40 proc. niższych poraz ostatni „Wędrowiec i kobieta” z pp. Kozłowską i Węgierko.

Z ŻYCIA MŁODZIEŻY. W związku z artykułem „Z życia młodzieży: Lewica na uniwersytecie”, umieszczonym w Nr. 283 „Naprzodu”, prosi nas Czytelnia akademicka im. A. Mickiewicza o zaznaczenie, że w niej grupuje się nie tylko młodzież riasowa, lecz że Czytelnia ta jest organizacją akademickiej młodzieży ludowej.

TOWARZYSTWO „DANTE ALIGHIERI”. W sobotę 9 grudnia o godz. 6 wieczór w sali Kopernika uniw. Jagiell. dr. Zdzisław Morawski będzie miał odczyt pod tytułem „Katarzyna Cornaro”. Po odczycie odbędą się dniach, które później zostaną ogłoszone, następujące odczyty: 1) prof. Jerzy Mycielski: „Antoni Canova”, 2) p. A. Ślaczka: „Wspomnienia jeńca wojennego”, 3) prof. Wędkiewicz: „Dante w literaturze ostatniego stulecia”, 4) prof. Taubenschlag: „Wrażenia z uniwersytetów włoskich”. Wstęp wolny.

ODZNACZENIE ZASŁUŻONEGO PRZYJACIELA POLAKÓW. Dekretem Naczelnika państwa z dnia 29 marca br. został odznaczony orderem Odrodzenia Polski IV. kl. na wniosek poselstwa polskiego w Rzymie, lektor języka włoskiego na uniw. Jagiell. ks. prof. Fortunato Giannini. Odznaczenie to dawnego i szczerego przyjaciela Polski jest aktem wdzięczności ze strony naszego rządu za zasługi okazane przez ks. prof. Gianniniego w pracy około ulżenia losowi jeńców wojennych Polaków z armii austriackiej we Włoszech w latach 1915—1919. W czasie tym był ks. prof. Giannini jako kapelan w randze porucznika jednym z inspektorów obozów jeńców, a będąc w ciągłym kontakcie z rządem swoim oraz z komitetem narodowym polskim w Rzymie, nie zaniedbał żadnej sposobności niesienia pomocy naszym rodakom bez różnicy wyznania i zapatrywań politycznych.

W PIERWSZĄ ROCZNICĘ ŚMIERCI śp. dra Henryka Szeli Żuławskiego, majora W. P., zmarłego 9 grudnia 1921 r., odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele Kapucynów dnia 9 grudnia o godz. 9 rano.

KRADZIEŻ Z PRZEDPOKOJU. Do policyi doniósł p. W. Kleinberger, że gdy był w mieszkaniu adwokata dra Warenhaupta przy ulicy Grądzkiej 49, z otwartego przedpokoju skradziono mu płaszcz, zaś na szkodę adwokata Warenhaupta kapę żółtą z białym haftem. Dochodzenia w toku.

OPERA I OPERETKA. Dziś w piątek dwa przedstawienia: o godz. 3 i pół popoł. po cenach niższych „Kopciuszek”, wieczorem o godz. 7 i pół „Cyganeria” z udziałem najwybitniejszych solistów pod kapelmistrzem p. Barańskiego. Jutro w sobotę 9 wystąpi gościnnie w operze „Żydówka” tenor opery lwowskiej p. I. Mann oraz primadonna opery lwowskiej p. J. Zacharska. Drugi i ostatni występ p. I. Manna odbędzie się w niedzielę o g. 7 i pół wieczór w operze „Tosca”. W niedzielę 10 bm. o godz. 3 i pół pop. „Kopciuszek”.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK. Wczoraj wezwano pogotowie ratunkowe na ul. Konfederacką L. 257, gdzie 12-letni Zygmunt Czup, podczas zabawy nabojem karabinowym spowodował eksplozję. Chłopcu eksplodujący nabój oderwał cztery palce u prawej ręki. Lekarz pogotowia po opatrzeniu rannego, przewiózł go do szpitala św. Łazarza.

AMATORKI SKÓREK. Pod zarzutem kradzieży skórek wydrawnych, królicznych i innych, ogólnej wartości 1,200.000 mp. popełnionej na szkodę p. Róży Marisch, właścicielki składu skórek w Rynku gł. 11, aresztowano Antoninę Mrowińską, lat 56 i Wiktorję Niedzielską, lat 23. Obie zostały przytrzymane na gorącym uczynku. Część skradzionych skórek odebrano od aresztowanych kobiet.

— 000 —

Z ZAGRANICY

NAGRODA NOBLA DLA NANSENA. „Dagbladet” donosi, że nagrodę Nobla na rok 1922 otrzyma prawdopodobnie Nansen.

CHOROBA D'ANNUNZIA. „Wiener Allg. Ztg.” donosi z Rzymu, że d'Annunzio nagle bardzo poważnie zachorował.

— 000 —

EMERYT KOLEJOWY CHORY od szeregu lat znajduje się z rodziną w ostatniej nędzy prosi o łaskawe wsparcie. Łaskawe datki przyjmuje administracja „Naprzodu” dla: „Sparaliżowanego”.

W SPRAWIE WYJAZDU GÓRNIKÓW DO FRANCJI zwraca się uwagę interesowanych na korzystną koniunkturę w bieżącym miesiącu. Zapotrzebowanie górników w miesiącu grudniu jest bardzo wielkie. Transporty odchodzące z Oświęcimia przewożą górników bez kosztów aż na miejsce pracy. Wszyscy już przyjęci z kartkami zielonemi, a którzy spóźnili się na wyznaczone im transporty umieszczeni będą również na liście odjeżdżających w bieżącym miesiącu.

Nowo zgłaszających się zapisują Państwowe Urzędy Pośrednictwa Pracy. Ze względu na bliskie zmiany organizacji Delegacji Komitetu kopalń francuskich w Oświęcimiu, wszystkie transporty będą wstrzymane z dniem 20 grudnia aż do odwołania.

KOLEJE ŻYCIA HRABINY ZMUSZONEJ DO WSTĄPIENIA DO CYRKU, cała gehenna przeżyć kobiety, która upada, a potem powraca do normalnych torów życia. — Przecudny dramat ten wyświetla obecnie kino „Sztuka” Jana 6.

Przegląd gospodarczy

SPRZEDAŻ JAJ. Związek „Proletariat” sprzedaje w dalszym ciągu jaja w cenie po 70 mk. za sztukę we wszystkich swych sklepach krakowskich. Ponadto rozpoczyna sprzedaż w stowarzyszeniach prowincjonalnych, należących do Związku, w następujących miejscowościach: Jasło, Jarosław, Bochnia, Limanowa, Tarnów, Zakopane, Biała, Wieliczka, Cieszyn, Ustroń, Krośno, Chrzanów.

WYKUPNO ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH. Krakowska Izba skarbowa komunikuje: Wykupno świadectw przemysłowych (patentów) na rok 1923, którego ostateczny termin upływa z dniem 30 grudnia, postępuje dotąd bardzo powoli. Następstwem tego będzie natłok w kasach skarbowych w dniach ostatnich, połączony z wyczekiwaniem i niepotrzebną stratą czasu, i kto nie wykupi świadectwa do 30 grudnia, zapłaci karę w wysokości potrójnej ceny świadectwa.

— 000 —

OSTEMPLOWANIE ZNAJDUJĄCYCH SIĘ DOTYCHCZAS NA TERYTORIUM REPUBLIKI AUSTRYACKIEJ TYTUŁEM NIEZABEZPIECZONEGO DŁUGU PRZEDWOJENNEGO AUSTRII I WĘGIER (RENT) NALEŻĄCYCH DO OBYWATELI I INSTYTUCYJ PAŃSTWA POLSKIEGO

Izba skarbowe we Lwowie komunikuje:

Przeciw zarejestrowaniu i ostemplowaniu przez władze austriackie tytułów niezabezpieczonego długu przedwojennego Austrii i Węgier (rent) należących do obywateli i instytucji (także gmin) Państwa Polskiego, a zatrzymanych, względnie zdeponowanych na terytorium Republiki Austriackiej (głównie we Wiedniu) wniosło poselstwo polskie we Wiedniu, obok protestów oddzielnych, generalny protest w imieniu wszystkich do tego upoważnionych. Celem poparcia tego protestu, jak i protestów własnych, winny wszystkie strony interesowane wnieść bezzwłocznie przeciw ewentualnej odmowie stosowne rekursy na ręce poselstwa polskiego we Wiedniu III. Rennweg 2. Rekursy należy zaopatrzyć w daty, opisujące kategorie rent ich numery, serye, wartość nominalną, miejsce i instytucję zdeponowania, oraz dowody stwierdzające prawa własności rekurentów, jak i

niemożność przywozu walorów do Polski z powodu stanowiska rządu austriackiego, w końcu w dowód, że rekurujący jest obywatelem polskim. Poselstwo polskie we Wiedniu zdoła jedynie rekursy otrzymane do dnia 18 grudnia 1922 przedłożyć do decyzji międzynarodowej komisji odszkodowań w Paryżu.

— 000 —

O USTAWIE CELNA

Wniosek nagły posła dra Diamanda i tow.:

Sprawa cel, w życiu gospodarczym państwa zajmuje stanowisko pierwszorzędne: od cel zależy rozwój, względnie zanik wielu gałęzi przemysłu, od cel zależą ceny towarów w państwie. Wysokość cel stanowi najważniejszy może czynnik polityki gospodarczej.

Większość Sejmu Ustawodawczego, usuwając się od odpowiedzialności za politykę gospodarczą państwa, otworzyła na oścież wrota wpływom interesentów na stawki celne i pozbawiła przez to społeczeństwo narzędzia obrony przed wyzyskiem ze strony wielkich, a ubocznymi wpływami możnych grup kapitalistycznych.

Wobec tego stanu rzeczy wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa rząd, by do dni 30, przedłożył Sejmowi ustawę celną, zawierającą wszystkie stawki.

— 000 —

O RUCH KOLEJOWY MIĘDZY POLSKĄ A NIEMCAMI

Warszawa (AW.) Dnia 19 bm. w Gdańsku odbędzie się pertraktacje w celu uregulowania ruchu osobowego między Polską a Niemcami. Frowadzenie tych rokowań ministerstwo powierzyło dyrekcji kolejowej w Gdańsku. Jak słychać, delegacja niemiecka domagać się będzie zwiększenia ilości pociągów przez terytorium polskie do Prus Wschodnich. Poruszoną również zostanie sprawa uruchomienia pociągów polskich przez Prusy Wschodnie do Gdańska.

— 000 —

GIEŁDA ZBOŻOWA W WARSZAWIE

Warszawa 7 grudnia (PAT) Żyto kongresowe 37000 38000, żyto kresowe 35500, otręby żytnie 21000, owies 40000, pszenica 65000, żyto poznańskie 42000, owies poznański 43000 42000 42500, jęczmień kongresowy browarniany 38000, mąka pszenna 110.000.

— 000 —

Giełda krakowska z 7 grudnia.

Waluty i dewizy	Waluta markowa			
	otiar.	zadano	Transakcja	
Dolary St. Zjed.	16.750	17.750	16.750	17.400
kanad.	—	—	—	—
Franki franc.	1125	1225	1150	1217
belgijs.	1050	1150	1050	1115
szwajc.	3200	3325	3250	3315
Funt sterling.	78.750	79.750	78.750	79.800
Marki niemiec.	190	230	190	212
Korony austr.	22	2550	23	2550
czesko-sł.	525	565	530	556
węgiers.	7	8	7	8
duńskie	—	—	—	—
Lei rumuńskie	100	115	100	115
Liry włoskie	825	900	825	900
Florenty holend.	6800	7000	6800	7000

Akcyje bankowe.

Bank	Waluta markowa		
	otiar.	zadano	Transakcja
Bank Przemysł. i-V em.	2200	2600	2400
Bank Hipoteczny	1400	1800	1600
Bank Małopolski	2500	3000	—
Ziemski Bank Kredyt.	2200	2700	—
Powszechny Bank Kredyt.	—	—	—
Akc. Bank Związk. i-VII	—	—	—
Bank komercyjny i-IV	—	—	—
Bank Ziem. kresow. Łancut	—	—	—
Bank Kred. w Warszawie	—	—	—
Bank Związk. Spółek Zarob.	9000	11 000	—

Akcyje tow. handl. i przem.

Firma	Waluta markowa		
	otiar.	zadano	Transakcja
P. T. H. i-IV em.	1900	2200	2000—2100
„Impex”	400	475	450
„Pharma” (B. Jawornicki)	6300	7000	6700
„Polski Głon”	600	800	700
C. Hartwig, Poznań	—	—	—
Zęgięta Polska	400	500	—
Zieleniewski-Illem, ex	16.000	17.000	16300—16425
warsz. Parowozy i-III em.	6000	7000	6400
H. Cegielski, Poznań i-VIII	36.000	38.000	38030
„Potęga” Tow. hut. żel.	—	—	—
„Lemiesz”	—	—	—
„Trzebinia” i-IV em.	7500	8500	7850—8100
„Pocisk”	2500	3000	2875
Automotor	2000	2500	—
Portland-Cem. Szczakowa	—	—	—
Górka	23.000	25.000	24000
Sierza	16.000	18.000	17000
Pepege i-IV	16.000	17.000	16200
Polska Nafta	3500	4000	3950
Onkos	21.000	24.000	—
Pezet	3000	3500	—
Muszyce Trzebinia	10.000	11.500	—
„Krasus” i-V em.	4000	4500	4200
Porcelana Cmielów	13.000	14.000	13400
Fabr. cukru w Chodorowie	25.000	28.000	27500
Elekt. Sierza i-IV em.	1800	2200	2000
Strug	3700	4100	3800—4000

TELEGRAMY GIEŁDOWE

Warszawa 7 grudnia (PAT) Giełda warszawska. Milionówka trans. 1700. Waluty: Dolary Stanów Zjednoczonych trans. 17500 17373 sprzedaż 17460 kupno 17290. Franki francuskie trans. 1217 i pół. Marki niemieckie trans. 2'20 2'19. Czeki: Gdańsk trans. 1'17 i pół, 2'14 sprzedaż 2'18 kupno 2'08. Belgia trans. 1110 1112 i pół, 1110 sprzedaż 1116 i pół kupno 1104 i pół. Berlin 2'10 2'13 sprzedaż 2'18 kupno 2'02. Holandia trans. 7000. Londyn trans. 79400 79100 79475 79375 sprzedaż 79785 kupno 78985. Nowy Jork trans. 17500 17375 17400 sprzedaż 17485 kupno 17315. Nowy Jork drobne sprzedaż 17435 kupno 17265. Paryż trans. 1217 i pół, 1220 1215 1220 sprzedaż 1226 kupno 1214. Praga trans. 547 i pół, 550 i pół 550. Szwajcaria trans. 3290 3306 3274. Wiedeń trans. 26, 26 i jedna czwarta 25 i trzy czwarte sprzedaż 26 kupno 25. Włochy trans. 872 i pół 870.

Zurych 7 grudnia (PAT) Zamknięcie giełdy. Berlin 0'06 i pół, Holandia 212 i jedna czwarta. Nowy Jork 531 i jedna czwarta. Paryż 3640. Mediolan 2645. Praga 16'80. Budapeszt 0'23. Bukareszt 3'30. Zagrzeb 1'80. Sofia 3'95. Warszawa 0'03. Austriacka korona stempl. 0'00'76.

SCENA ROBOTNICZA PODGÓRSKA

odegra w piątek 8 grudnia w sali Związku ulica Dunajewskiego l. 5, II p. w Krakowie

ZŁOTY CIELEC

komedję w 1-ym akcie, oraz

CHŁOPI ARYSTOKRACI

operetkę w 1 akcie, ze współudziałem orkiestry robotniczej.

Początek punktualnie o godz. 6 wieczór.

Ceny miejsc: krzesło I. 400 Mk, krzesło II. 300 Mk, miejsce stojące 150 Mk.

Podczas przedstawienia przygrywać będzie orkiestra robotnicza w komplecie.

Bilety wcześniej nabywać można w organizacyi orkiestry od 7—8 wieczór.

REPERTUAR

Teatr im. Jul. Słowackiego

Piątek o godz. 3 popoł. „Marya Stuart”.

Wieczór: „To, co najważniejsze”.

Sobota: „Judyta” Hebbel.

Niedziela popoł. „Warszawianka” i „Odludki” poeta.

Wieczór: „Judyta”.

Poniedziałek: „To, co najważniejsze”.

Wtorek: „Judyta”.

Środa: „Judyta”.

Czwartek: „Judyta”.

Teatr Bagatela

Piątek popoł.: „Banco” (40 proc. znizzone).

Wieczór: „Przebudzenie się wiosny”.

Sobota popoł.: „Znakomity baryton (40% zniz.)

Wieczór: „Przebudzenie się wiosny”.

Niedziela popoł.: „Wędrowiec i kobieta” (40 proc. znizzone).

Wieczór: „Przebudzenie się wiosny”.

Poniedziałek: „Przebudzenie się wiosny”.

Wtorek: „Przebudzenie się wiosny”.

Teatr miejski Opera i Operetka

Piątek o godz. 3'30: „Kopciuszek”.

Wieczór o godz. 7'30: „Cyganerya”.

Sobota: „Żydówka” (występ I. Manna i J. Zycharskiej).

Niedziela o godz. 3'30 popoł.: „Kopciuszek”.

Wieczór: „Tosca” (występ I. Manna).

Poniedziałek: „Cyganerya”.

Kollegium wykładow. naukowych

(Rynek A—B 39).

Sobota, dr Melania Grafczyńska: „Muzyka Liszta” (z ilustracją muzyczną).

Sprzedam natychmiast:

1 Prądnicę pr. stałego
AEG, 80 KW, 230 P, 975 obr.

1 Prądnicę pr. stałego
AEG, 9 KW, 40+100 P, 1450 obr.

1 Prądnicę pr. stałego
110/160 P, 120 amp., 960 obr.

1 Motor pr. stałego
DEW, 6 KM, 240 P, 1350 obr.

1 Prądnicę pr. stałego
AEG, 30 KW, 230 P, 1450 obr.

1 Motor trójfazowy
AEG, 125 KM, 230 P, 980 obr.

1 Motor trójfazowy
AEG, 15 KM, 250 P, 1450 obr.

Zgłoszenia listowne do Bura kupna i sprzedaży nieruchomości WŁADYSŁAWA ROPSKIEGO, Kraków, Żwirki i Głuchowski 22, pod „Okazyja”.

Pogoda i burza na konferencji lozańskiej

OPÓR WŁOCH PRZECIW FRANCYI I ANGLII.

Lozanna. (AW) Lord Curzon zaprosił do siebie przedstawicieli delegacji sprzymierzonych, aby z nimi omówić sprawę stanowiska mocarstw sprzymierzonych wobec Rosji. Porozumienie między Anglią i Francją zostało łatwo osiągnięte, jedynie u delegatów włoskich natrafił Curzon na opór. Włoski delegat Garroni oświadczył, że w kwestii tej musi się porozumieć z Mussolinim. Stanowisko tego delegata włoskiego wywołało w kołach konferencji wielkie zdziwienie i zaniepokojenie, gdyż Krassin udał się do Włoch, by rozpocząć obrady z Mussolinim. Ciekawym w tym wypadku jest stanowisko delegata włoskiego Garroni'ego, który mając zupełnie pełnomocnictwo, ucieka się do interwencji Mussoliniego. Dalsze kontynuowanie obrad zależy obecnie od odpowiedzi włoskiej, której należy oczekiwać każdej chwili. Istnieje wątpliwość, czy odpowiedź ta wypadnie po myśli Francji i Anglii. Curzon przedsięwzię wszelkie

starania dla wyrównania rozbieżności pomiędzy sprzymierzonymi.

PLAN CZICZERINA

Lozanna. (AW) Cziczerin oświadczył przedstawicielom prasy, że opracował plan regulujący sprawę wolności cieśnin. Według tego planu miałyby być stworzone w szerokie pełnomocnictwa, zaś dla wypełnienia swoich zadań posiadałaby także władzę policyjną.

OBRADY KOMISYI

Lozanna. (PAT) Rzecznicy wojskowi i marynarki odbyli posiedzenie celem wysłuchania szczegółowego projektu aliantów w sprawie cieśnin. Komisja prawna badała kwestię obrony Konstantynopola zgodnie z projektem aliantów. Wedle projektu Konstantynopol byłby chroniony systemem neutralizacji ochronnej, zagwarantowanej przez grupę państw sprzymierzonych.

Konferencya rozbrojeniowa w Moskwie

Moskwa (PAT) W sprawozdaniu z konferencji rozbrojeniowej zanotować należy dwa charakterystyczne głosy pism sowieckich, obliczone wi- docznie na efekt propagandystyczny. I tak „Iz- wie- stia” zarzuca delegatom państw sąsiednich, że odrzucają dyskusję nad sprawami wysuniętymi przez delegację sowiecką i starają się, by omawiając rozbrojenie moralne, co na nic by się nie przydało. Wydawało się naturalnem, że konkretne propozycje sowieckie spotkają się z równie konkretnymi kontrpropozycjami państw sąsiednich. Tymczasem państwa te nie konkretnie nie podały, a zostawiły propozycje rosyjskie bez odpowiedzi. Dążenie do uniknięcia jawnego przedyskutowania spraw i tendencja państw sąsiednich z wyjątkiem Litwy, by rozważania przeprowadzić tylko w biurze konferencji a nie na plenum, nie mogą doprowadzić do wyników pozytywnych. Delegacja sowiecka będzie stanowczo domagać się najszybszego przedyskutowania sprawy rozbrojenia materialnego.

„Prawda” pisze: Delegacja sowiecka powie- działa: Zredukujemy armie, stworzymy na grani- cy strefę neutralną. Odpowiedziano na to: Nie chcemy jawnego omawiania zagadnień zwią- zanych z rozbrojeniem, najważniejszą sprawą jest rozbrojenie moralne. Włosianie i robotnicy so- wieccy mają całe uznanie dla łaskawych uczuć dyplomatów państw sąsiednich, ale pamiętają, jak Łotwa, Estonia i Finlandya w roku 1918 na-

padały na sąsiada, jak polska armia szła na Ki- jów i Moskwę.

POLSKI PROJEKT O NIEZACZEPIENIU

Moskwa. (PAT) Delegacja polska na konferen- cję rozbrojeniową wystąpiła z paktem o nieagre- syi złożonym z 8 punktów. Pakt ten zawiera na- stępujące zasady: Wszystkie układające się stro- ny zobowiązują się uroczyście do powstrzymania się w ciągu trwania powyższej umowy od wszel- kiej akcji zbrojnej na odnośnym terytorium usta- lonem układami pokojowymi, zawartymi między państwami graniczącymi ze sobą lub, o ile układy takie nie istnieją, zgodnie z obecnym status quo, o ile układy między państwami graniczącymi nie zostały jeszcze zawarte. Wszystkie układające się strony oświadczają, że będą rozstrzygać wszelkie spory i konflikty, które mogłyby powstać między ich państwami, środkami pokojowymi. Wszystkie układające się strony postanawiają, że jeżeli mię- dzy nimi powstanie spór poza sprawami roz- strzygniętymi układami pokojowymi i poza spra- wami terytorialnymi, który nie będzie mógł być uregulowany w drodze dyplomatycznej, będzie on poddany arbitrażowi, o ile państwa te nie są człon- kami Ligi narodów. Niniejsza umowa zawarta zo- staje na przeciąg lat 5 i będzie odnawiana auto- matycznie z roku na rok, z wyjątkiem wypowie- dzenia przez jedno lub kilka państw układających się na przeciąg 12 miesięcy naprzód.

Rokowania polsko-niemieckie

Drezno (PAT) Sekretariat delegacji do roko- wań polsko-niemieckich komunikuje, że w spra- wie konwencji sanitarnej polsko-niemieckiej oba rządy doszły już do porozumienia. Tekst kon- wencji został już ustalony. Rząd niemiecki nie przyjął wniosków delegacji polskiej co do za- proszenia sekcji higieny Ligi narodów do udziału w naradach.

Drezno (PAT) Komisja prawna zakończyła swe prace w sprawie obywatelstwa oraz opcji, stwierdzając szereg punktów nieuzasadnionych w myśli regulaminu rokowań. Min. Olszowski oraz przedstawiciel niemiecki Stockhammer przystę- pują obecnie do szczegółowego zbadania spor- nych punktów, celem usunięcia różnicy zdań. Narady potrwać dni kilka.

Zagrożona konferencya brukselska

Londyn. (PAT) Ze źródeł miarodajnych podają, że Belgia zwoła konferencję do Brukseli tylko pod tym warunkiem, że alianci przyjdą do poro- zumienia w kwestii reparacji. Bonar Law praw- dopodobnie weźmie udział w konferencji bruksel- skiej, ale nie przed 15 grudnia, gdyż w połowie grudnia przypada zamknięcie sesji parlamentu an- gielskiego.

Lloyd George o zagadnieniach politycznych

Berlin (PAT) Z Londynu donoszą: „Daily Chro- nicle” rozpoczyna w sobotę publikację całego szeregu artykułów Lloyd George'a dotyczących problemów powojennych. Pierwszy artykuł, któ- ry ukaże się w niedzielę, dotyczyć będzie fran- cusko-niemieckich stosunków z uwagi na to, w ja- kim stopniu polityka agresywna Francji mogłaby

narazić na szwank pakt angielsko-francuski. Dal- sze artykuły dotyczyć będą kwestii reparacyj- nej, kwestii angielsko-amerykańskich stosunków z uwzględnieniem długu wojennego, kwestii dłu- gu międzysojuszniczego, kwestii tureckiej, kwe- styi irlandzkiej oraz „pogrózek” socjalistycz- nych.

Da'sze sądy w Grecji

Ateny. (PAT) Komitet rewolucyjny postanowił postawić pod sąd wojenny byłego głównego ko- misarza Azyi Mniejszej Sterkidesa. Będzie on os- karżony o przyczynienie się do klęski Grecji.

Mussolini „przyjacielem” robotników

Mediolan (PAT). Mussolini oświadczył na ze- braniu metalowców, że rząd nie jest usposobie- ny antypauletaryacko, lecz jest tylko przeciwni- ki m. błędnej ideologii. Mussolini, który sam pra- cował przez lat 20 jako murarz, uznaje w zupeł- ności, że robotnik jest duszą narodu i że z tego powodu zadaniem rządu jest obrona interesów robotniczych. Nie zamierza on uprawiać polity- ki awanturniczej, lecz bronić się zamierza tylko przeciwko polityce rozygacyi. Dla osiągnięcia światowego stanowiska Włoch konieczna jest dyscyplina wewnątrz kraju. Koniecznem jest da- lej, aby Włoch zgodnie współpracowali nad przy- wróceniem porządku wewnątrz kraju.

Złagodzenie ustawy emigracyjnej w Ameryce

Nowy Jork. (PAT) Prezydent Harding zalecił kongresowi złagodzenie ustawy imigracyjnej. U- patrują w tem objaw poprawiania się stosunków gospodarczych w Stanach Zjednoczonych.

Wybory do sovietu moskiewskiego

Moskwa. (PAT) Wczoraj odbywały się wybory do Rady sovietów w Moskwie. Na pierwszym zebraniu Lenin wybrany został delegatem do mo- skiewskiego sovietu Jak podają „Izwe- stia”, z o- gólnej liczby 276 delegatów wybranych zostało 270 członków partii komunistycznej.

Niemiecki plan reparacyjny

Wiedeń (AW.) Berlińscy sprawozdawcy tutej- szych pism donoszą, że rząd niemiecki zamierza przedłożyć nowy szczegółowo opracowany plan reparacyjny. W tym celu utworzono z łona ga- binetu ściślejszy komitet, który nawiązał roko- wania z niemieckimi kołami gospodarczymi, aby pozyskać przemysłowców dla współdziałania przy uregulowaniu kwestii reparacyjnej. Podsta- wą planu ma być pożyczka zagraniczna w wy- sokości 20 miliardów marek w złocie. Gwaran- cję i oprocentowanie tej pożyczki objęliby prze- myslowcy niemieccy. Pożyczka użyta byłaby po części na spłaty reparacyjne, po części na sta- bilizację marki. Jest pewnem, że rząd niemiecki chce popierać w sprawie reparacyjnej politykę aktywną, nie czekając na decyzje, jakie zapadną w Brukseli i Londynie. Niewiadomo tylko, czy rząd niemiecki wystąpi ze swoimi propozycjami przed konferencją londyńską czy dopiero po kon- ferencji brukselskiej.

Berlin (AW.) Korespondent berliński „Wiener Allg. Ztg.” twierdzi, że rząd niemiecki zażąda równocześnie rozmaitych zmian na terytorium okupowanym, w pierwszym rzędzie redukcji ko- sztów okupacji.

Stowarzyszenia i zgromadzenia

BIURO BEZPŁATNEJ PORADY PRAWNEJ. Kraków, ul. Dunajewskiego 5, II. p. oficyna prawa, otwarte w ewtorki, piątki i niedziele od 12 do 1, udziela członkom partii porad we wszelkich spra- wach prawnych. Na porady listowne dołączyć markę na odpowiedź. Akta przysyłać tylko na wy- raźne żądanie.

PROBA LUTNI ROBOTNICZEJ odbędzie się w sobotę 9 bm. o godz. 8 wieczór.

DWA ZGROMADZENIA PRACOWNIKÓW TRAMWAJOWYCH odbędą się w poniedziałek 11 grudnia w sali Domu robotniczego w Podgó- rzu (pl. Serkowskiego 11) a to: pierwsze o godz. 9:30 rano, drugie o godz. 6 wieczór, z porządkiem dziennym: 1) stosunek dyrekcji do pracow- ników tramwajowych; 2) wnioski. Na powyższe Zgromadzenia zaprasza się PT. członków Rady nadzorczej krakowskiej spółki tramwajowej.

ZWIĄZEK ROBOTNICZYCH STOW. SPÓŁ- DZIECZYCH „PROLETARYT” zawiadamia, że stopa procentowa od wszystkich wkładek robo- tniczej kasy oszczędności zostaje z dniem 1-go stycznia 1923 r. podniesioną na 10%. Zarząd.

ZEBRANIE ORGANIZACJI POLITYCZNEJ PPS W JAWORZNIE. Podaje się do wiadomości członków organizacji politycznej PPS w Jawo- rznie, że dnia 10 grudnia odbędzie się roczne walne zebranie o godzinie 10 w sali Rady robo- tniczej w Jaworznie z porządkiem dziennym: 1) odczytanie protokołu; 2) sprawozdanie kaso- we za rok ubiegły; 3) sprawozdanie z działalno- ści organizacji; 4) wybór nowego zarządu; 5) organizacja i taktyka; 6) wnioski i dyskusja. Ze względu na ważność obrad uprasza się o punktualne przybycie i o liczny udział. Przewo- dniczący: Jan Palivoda. Sekretarz: Kępski Albin.

MLYNARZA POSZUKUJE

lub wydzierzawie młyn wodny chłopski o jednym kamieniu i tartak o jednej pile w małym miasteczku.

ROLNIKA PRZYJME

do folwarku z fachowem wykształceniem na ordynarję. Odpis świadectw pożądan, nieuwzględnione pozostaną bez zwrotu i odpowiedzi. 2050

Informacji udzieli: J. Wallach, Kraków, Rynek 15.

!! NA ŚWIĘTA !! Ważne dla Kupców i Kółek rolniczych!

Ścianki i bloczki kalendarzowe, gwiazdki, aniołki, szopki, ozdoby na drzewko, papier glinowy, krepowy, kreden- sowy, papiery pod tort, serwetki i obrusy papierowe, książeczki obrazkowe dla dzieci, różne zaawki papiery listowe w mapkach i kasetkach oraz największy wybór kart świątecznych i noworocznych, poleca

Henryk Kain, Kraków, Lubi z 3, I. p.

Wysyłka tylko za poprzedniem nadesłaniem odpowied- niego załatku, reszta zaś za zaliczką. 2063

Posługaczka potrzebna. ulica Straszewskiego 7. Mieszkanie wspólne i dopłata. 2027

Zdolną pannę w ekspedycji masarskiej przyjmie Firma Bialik, Floryańska 51. 2055

Potrzeba chłopców do praktyki cukierniczej. Lisiecki i Łopatka, Kraków, Stolarska 13. 2076

Potrzebna kobieta do codziennych domowych robót i pomocy w gotowaniu. Zająć od 7-mej rano do 4 tej pop. Zgłoszenia ul. Wygody 7, parter front. 2073

Zdolną krawcową do prywatnego szycia poszukuję zaraz. Szlak 13, ill p. na lewo szklane drzwi. 2077

Handlowczyńnię (izr.) z działu tow. biawatnych), rutynowaną się przyjmie natychmiast firma Henryka Mikołajewicza Wwa, Kraków, Sienka 1. Zgłoszenia osobiste od 9-10 przedpoł. 2062

Adwokat Dr Heskli przyjmie zaraz mundantkę dobrze stenografującą. 2070

Poszukuje się rutynowanej korespondentki polsko-niemieckiej stenografującej i piszącej biegle na maszynie. Niezbędna znajomość buchalterii. Zgłoszenia do firmy Türkel i Ska, Floryańska 22. 2048

Kobieta inteligentna, 28 lat, wdowa, odnajmie pokój, umebłowany skromny z wejściem wspólnym w śródmieściu, jednemu inteligentnemu, poważnemu, mężczyźnie, wzajemnie za wyszukanie jej odpowiedniej posady. Zgłoszenia do biura „Prasy”, Karmelicka 16, pod „Lonia M.”. 2051

Zęby sztuczne nowe, używane nawet połamane, złoto, platynę, kupuje specjalista po najwyższych cenach bo w prywatnym mieszkaniu. Za ząb poci od 1000-3000 Mkp. A. Ryt, ulica Felicjanek 11 (Kąt). Zamiejscowi mogą przysłać pocztą. 1834

Garnitury salonowe i klubowe, kanapki rozkładane, otomany, łóżka blaszane, biurko, do sprzedania Kopernika 24, tapicer. 2018

Pianino „Stingla” w bardzo dobrym stanie w Zakopanem do sprzedania. Wiadomość: Parisienne, Szewska Szewska 18, Kraków. 2079

Kasa ogniotrwała, futro kangurowe męskie do sprzedania. Pl. Szczepański w kawiarni. 2064

Fortepian sprzedam niedrogo. Wiadomość: Zwierzyniec, Filarecka 23/72, parter, popołudniu. 2068

Ołanki miedzi, mosiądzu, aluminium, ołowiu, jako też monety miedziane i niklowe kupuje i płaci wysokie ceny M. Szymański, Kraków, Mostowa 12. 2069

Mydło do prania marki „Fat” oferuje po cenie dniowej, tylko hurtownie od 1 skrzynki około 50 kg. „Fat”, fabryka tłuszczów jadalnych i wyr. chem. Sp. z ogr. odp. Kraków XI, Kilińskiego 10. 2031

Poszukuję mieszkania, 3 pokoje i kuchnię z łazienką, 1 lub 1½ p. za wysokim wynagrodzeniem. Zgłoszenia biuro „Ruch”, Szczepańska 9 pod „A. B.”. 2049

Ważne dla Pań! Suknie, kostiumy i płaszcze wykonuje starannie i punktualnie po niskich cenach, pracownia „Stanisława”, Krupnicza 22, 11 piętro ofic. B. Dla Pań z prowincji robota gotowa za 2 dni. 1987

Dam 50.000 Mp. za zgubioną wilczurę dnia 4/XII na ulicy Grodzkiej. Wiadomość: Zwierzyniecka 23, sklep p. Zakrzewskiego. 2072

Wardio dobra krawcowa przyjmuje do szycia płaszcze, kostiumy i wszelkie szroderki wykonuje starannie. Ceny zniżone. Ul. Karmelicka 28, parter, pierwsze drzwi na lewo. 1979

Wózki dziecięce odnawia precyzyjnie Piechowicz w Krakowie, Mikołajska 7. 1992

Zgubiony tymczasowy dokument demobilizacji. Abrama Dawida Steinkilera 1899 roku pow. Olkusz unieważnia się. 2073

Zgubioną kartę wojskową Józefa Wadowskiego z Toń, wystawioną przez P. K. U. w Krakowie, unieważnia się. 2067

Zgubioną kartę demobilizacyjną na nazwisko Jana Krawczyka, wystawioną przez P. K. U. Kraków, unieważnia się. 2067

1. **Buchaltera** samoistnego, zdolnego, obznajomionego z księgowością spółek z ogr. oraz tow. akc.
2. **Panny** ze stenografią polsko-niemiecką, obznajmionej w księgowości piszącej na maszynie.
3. **Chłopca** do posług biurowych, (w wieku 15-18 lat).
4. **Stoły i biurka** kancelaryjne, używane, jednak w bardzo dobrym stanie, poszukuje nowo założone towarzystwo handlowe i przemysłowe w Krakowie z terminem objęcia natychmiastowym.

Zgłoszenia pisemne pod „O. D. K. 20” do biura „Ruch”, Kraków, Szczepańska 9. 2045

RABKA

Pensjonat zakładowy otwarty. Kąpiele mineralne w domu. Wyborny teren dla sportów zimowych. Ceny przystępne. 2011

BERSON

Obcas i zelówki gumowe

BERSON

sa trwałe i zachowują elegancję waszego obuwia

BERSON-KAUCZUK (SP. Z OGR. ODP). CENTRALA: KRAKÓW, STRASZEWSKIEGO 2.

WIELKA TANIA WYSPRZEDAŻ RESZTEK 2 SERII

(Wysprzedaż resztek odbywa się w naszej Spółce dwa razy w roku).

Chcąc dać możność wszystkim Czytelnikom „NAPRZODU” skorzystać z nabycia tanich resztek, które zostają ze sztuk wielkich starych zapasów, postanowiliśmy wysłać każdemu Czytelnikowi „NAPRZODU” po cenie własnych kosztów następujące: (Resztki 2 serii podzielone na 4 gatunki i nadają się na śliczne męskie ubrania, kostiumy damskie lub płaszcze i pokrycie bekiesz lub futra. Resztki te są z materiałów ubraniowych pierwszorzędných fabryk, czysto wełniane, pełnej szerokości, we wszystkich kolorach).

Ze sztuki sprzedawane były u nas po:			
Gatunek „A”	Mkp. 32.900	za 3 metry	15.000
„B”	43.500	„	18.000
„C”	51.500	„	20.000
„D”	62.800	„	25.000

Do każdej resztki na żądanie Klientów wysyłamy komplet podszewki pod marynarkę, kamizelkę, spodnie, kieszenie i do rękawów po Mk 12.500 — wyższy gatunek po Mk 15.000 — i najwyższy gatunek po Mk 18.500.

Resztki na palto jesienne lub zimowe.

Gatunek „A”	Mkp. 41.500	na palto	Materiały te są grube, miękkie, w ładnych kolorach, na lewej stronie mają kratę, zamieniającą podszewkę.
„B”	52.500	„	
„C”	67.500	„	
„D”	74.500	„	

Również posiadamy na składzie po cenach konkurencyjnych, między innymi następujące towary: Półna biała na pościel i bieliznę sztuka 17 mtr. po Mk 49.500, 52.000 i 55.000; na metry po Mk 2800 i 3100. Prześcieradła ze specjalnego półna prześcieradłowego wysokiego gatunku po 9.800 i 11.000 Mk za sztukę.

Zefiry na koszule w śliczne desenie po Mk 2800 i 3000 za metr. Szewioty damskie podwójnej szerokości we wszystkich kolorach po Mk 4800 i 5400 za metr.

Czerwone półno „tyk” na wyspy nieprzepuszczające pierzy po Mk 3300 i 3700 za metr. Wysła się pocztą za pobraniem. (Płaci się przy odbiorze). Opakowanie i przesyłka od 1 do 3-ch resztek Mkp.1500. — **Uwaga.** Przy zamówieniach na tę tanią wysprzedaż resztek **obowiązkowo** jest w liście przy zamówieniu następujący kupon załączyć:

Wyciąć i załączyć do listu.	KUPON NA TANIA SPRZEDAŻ RESZTEK 2 Serii			Wzrost: listopad i grudzień.
	w Warszawskiej Spółce Manufakturowej, Warszawa, Jasna 18-20.			
	Czytelnik „Naprzodu” Imię i nazwisko _____			
	Pocztą _____	Wież _____		
	Nr. domu _____	Powiat _____	Ziemia _____	

Baczność! Kupon powyższy służy na nabycie tych tanich resztek i jest ważny tylko na przeciąg tych dwóch miesięcy.

Jesteśmy pewni, że Czytelnicy „NAPRZODU” otrzymawszy od nas taką lub kilka resztek, zostaną naszymi stałymi Klientami i będą niezawodnie żądać innych towarów, które są opisane w nowym cenniku, a takowy jest dołączony do każdej resztki bezpłatnie.

Zamówienia wraz z dołączonym kuponem nadsyłać pod adresem: **Warszawska Spółka Manufakturowa, Warszawa, Jasna 18-20, Telef. 243-80 i 171-28.**

Przybywających do Warszawy osobiście prosimy o przedstawienie przy kupnie powyższego kuponu.

UWAGA: W razie, gdy wysłany towar się nie podoba, zamieniamy na inny lub zwracamy pieniądze niezwłocznie.

OŚWIADCZENIE. W ostatnich czasach konkurenci nasi chcąc nas naśladować przedrukowują identycznie nasze ogłoszenia, wobec tego upraszamy o zwrócenie łaskawej uwagi na adres firmy naszej **Warszawska Spółka Manufakturowa, Warszawa, Jasna 18-20**, która już zaskarbiła sobie zaufanie naszych stałych Klientów o czym świadczą tysiące gorących podziękowań, napływających do naszej firmy. 1707

MARMOLADY

pierwszej jakości zawierającej 55% cukru, twardej do krajania w skrzynkach 10 kg. dostarcza z własnej fabryki tylko hurtownie

POLSKIE TOWARZYSTWO HANDLOWE S. A.
KRAKÓW, UL. SŁAWKOWSKA L. 1. TELEFON 2078.

Poszukujemy

do rafinerii nafty we Wschodniej Małopolsce

1. **Destylatora** obeznanego również z rafinacją nafty.
2. **Przodownika parafiniarni.**

Reflektuje się na siły zupełnie samodzielne z dłuższą praktyką.

Destylator obeznany z fabrykacją parafiny mógłby prowadzić oba działy.

Zgłoszenia pod „Nafta 500” do Administracji pisma. 2008

NA CAŁYM ŚWIECIE

znany jest szeroko i od szeregu lat chlubnie zaprowadzony, znakomity środek dezynfekcyjny

LYSOFORM,

który stosuje się do zmywania ran, do mycia rąk i instrumentów chirurgicznych, do przemycania (u kobiet) oraz wszelkich dezynfekcji i zneutralizowania nieprzyjemnej woni.

Do nabycia we wszystkich aptekach i drogeriach. Wyłączny hurtowny skład na całą Polskę: **Polska Spółka akcyjna „PHARMA”, Magister B. Jawornicki w Krakowie, ul. Długa 5.**

SZOFER

poszukiwany do nowego samochodu „Austro-Fiat” Zarządu kopalni Zagłębia chrzanowskiego. 2022

Reflektanci z egzaminem ustawowym i długoletnią praktyką zechcą zgłosić się do biura reklamy „Prasa” Karmelicka 16 pod „Szofer 1923”. Odpisy świadectw i życiorys z fotografią pożądane. — Pomieszkowanie, opał, światło zapewnione.

Czego czekacie? Panie i Panowie!

Czy nie widzicie, że wszystkie towary, które co chwila drożeją, chcąc mieć towar po najtańszej cenie kupujecie takowy tylko w Łodzi, jako w źródle wyrobu towarów.

Wysłał każdemu dla własnej potrzeby lub na sprzedaż praktyczny i mocny towar.

3 metry **ubranie męskie** za Mk 25.000 —

wyższy gatunek za 3 metry 35.000, 45.000 i 60.000 —. Towar ten nadaje się na palto męskie, kostiumy i płaszcze damskie.

Również wysłał po cenach fabrycznych w każdej ilości na bieliznę i pościel w cenie od 2500 do 3500 za metr (półno białe i kolorowe).

Zamówienia adresować: **Skład Fabryczny M. BRYL, Łódź, Piotrkowska 56.**

Zamówienia wysłać się pocztą za zaliczeniem bez zadatku. W razie gdy wysłany towar się nie podoba, przyjmuję takowy z powrotem.

Przyjeżdżających do Łodzi prosimy o zwiedzenie składu. Cenników i próbek nie wysłać się. 1897